Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1321

2024 5 13

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/1321

2024 m. gegužės 8 d.

kuriuo dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB ([1]), ypač į jos 15 straipsnio trečią pastraipą ir 30f straipsnio 1 dalį ir 5 dalies antrą pastraipą,

kadangi:

(1) Direktyvą 2003/87/EB iš dalies pakeitus Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959 ([2]), turi būti iš dalies pakeistas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 ([3]), kad į jį būtų įtrauktos komunalinių atliekų deginimo įrenginių, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikrinimo taisyklės. Siekiant užtikrinti, kad visi kurą deginantys įrenginiai būtų traktuojami vienodai, komunalinių atliekų deginimo įrenginių tikrinimui turėtų būti taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir kitiems deginimo įrenginiams. Jei valstybė narė nereikalavo, kad komunalinių atliekų deginimo įrenginys turėtų Direktyvos 2003/87/EB 4 straipsnyje nurodytą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimą (leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas), tikrintojas savo vertinime turėtų susitelkti į tai, ar laikomasi stebėsenos plano;

(2) Direktyva (ES) 2023/959 papildytas Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytų veiklos rūšių sąrašas į jį įtraukiant su naftos gamyba, geležies gamyba, aliuminio ir aliuminio oksido gamyba, vandenilio gamyba ir CO_2 transportavimu ne vamzdynais susijusią veiklą. Siekiant užtikrinti, kad derėtų Direktyvos 2003/87/EB I priedas ir veiklos, kuriai tikrintojas turėtų būti akredituotas, kad galėtų atlikti patikrą tuose sektoriuose, aprėptis, reikia atnaujinti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 I priede nustatytą akreditavimo sritį;

(3) Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nustačius įpareigojimą nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimą susieti su energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimo sąlyga, į Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/331 ([4]) įtrauktos naujos taisyklės, pagal kurias nustatoma, kada Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ([5]) 8 straipsnyje nurodytų energijos vartojimo audito ataskaitų arba sertifikuotų energijos naudojimo vadybos sistemų rekomendacijos laikomos įgyvendintomis. Svarbi tų rekomendacijų įgyvendinimo įrodymo sąlyga yra tikrintojo, atliekančio bazinių duomenų ataskaitos arba, kai aktualu, metinės veiklos lygio ataskaitos patikrą, patvirtinimas, kad energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos įgyvendintos iki galo. Todėl labai svarbu nustatyti suderintų taisyklių, pagal kurias tikrintojas turėtų patikrinti, ar energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos yra iki galo įgyvendintos, rinkinį;

([1]) OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.

([2]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL L 130, 2023 5 16, p. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([3]) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

([4]) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

([5]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj).

(4) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 3 dalį, jei energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos neįgyvendintos, tikrintojas turi patikrinti, ar taikoma sąlygos išimtis pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antrą pastraipą. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir vienodą panašių atvejų traktavimą, būtina nustatyti suderintas taisykles, pagal kurias tikrintojas įvertintų tų išimčių taikymą;

(5) kad tikrintojas galėtų reikiamai patikrinti, ar įgyvendintos energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos arba ar taikomos sąlygos išimtys, veiklos vykdytojas turėtų reikiamuose patikros etapuose pateikti tikrintojui atitinkamus įrodymus ir informaciją, susijusius su energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijų įgyvendinimu ir išimčių taikymu;

(6) siekiant kompetentingai institucijai suteikti reikiamą informaciją, kad ji galėtų nuspręsti, ar įvykdytos nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo sąlygos pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnį ir ar apyvartinių taršos leidimų skaičius turi būti sumažintas, turi būti nustatytos specialios taisyklės, kaip tikrintojas turi pranešti apie patvirtinamųjų tikrinimų rezultatus ir visus atliekant tuos patvirtinamuosius tikrinimus padarytas pastabas;

(7) pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį, veiklos vykdytojai gali sustabdyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičiaus mažinimą po to, kai jie iki galo įgyvendina energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijas. Tokio sustabdymo sąlyga – tikrintojo, tikrinančio metinę veiklos lygio ataskaitą, patvirtinimas, kad energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos įgyvendintos iki galo. Siekiant paremti metinio ciklo nustatymą šiais tikslais, svarbu, kad tikrintojo pastabų dėl rekomendacijų įgyvendinimo, pateiktų per ankstesnes patikras, būtų laikomasi ir tai patikrintų tikrintojai per vėlesnes patikras;

(8) Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 4 ir 6 straipsniais reikalaujama, kad stebėsenos metodikos planas būtų patvirtintas kompetentingos institucijos. Nuostatos, susijusios su tikrintojo atliekamu stebėsenos metodikos patvirtinimu, jei jos nepatvirtina kompetentinga institucija, tapo nebeaktualios, todėl turėtų būti išbrauktos;

(9) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 taikymo patirtis parodė, kad reikia patikslinti tikrintojui taikoma reikalavimą patikrinti atitiktį biomasės kurui taikomiems tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nustatytiems Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–7 ir 10 dalyse ([6]). Siekiant aiškumo, reikėtų įtraukti nuostatą, kad tikrintojai turi patikrinti atitiktį tiems kriterijams;

(10) patirtis parodė, kad reikia patikslinti, kada atliekami virtualūs apsilankymai vietoje, dėl kokių priežasčių jie atliekami ir kada buvo atliktas paskutinis fizinis apsilankymas vietoje. Tokia informacija leidžia kompetentingoms institucijoms ir nacionalinėms akreditacijos įstaigoms stebėti, kaip laikomasi reikalavimų dėl virtualių apsilankymų vietoje. Siekiant aiškumo ir skaidrumo, tokia informacija turėtų būti įtraukiama į patikros ataskaitą;

(11) siekiant aiškumo, svarbu suderinti tikrintojo naudojamą metodą, pagal kurį jis nustato, ką veiklos vykdytojui reikėtų patobulinti dėl paskirstymo duomenų stebėsenos ir ataskaitų teikimo, ir metodą, pagal kurį nustatomos galimybės patobulinti išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną ir ataskaitų teikimą. Su paskirstymo duomenimis susijusiose rekomendacijose turėtų būti nurodoma, ką patobulinti, kad būtų pasiektas aukščiausias Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 VII priede išvardytų duomenų šaltinių tikslumo lygis;

(12) patirtis, įgyta taikant Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 32 straipsnio 1 dalį dėl nevykimo į vietą sąlygų parodė, kad A ir B kategorijų įrenginiuose, kuriuose naudojamos gamtinės dujos arba vienas ar daugiau *de minimis* sukėliklių, o gamtinių dujų stebėsena vykdoma taikant komercinio matavimo metodą ir gamtinių dujų apskaičiavimo faktoriams apskaičiuoti naudojamos numatytosios vertės, kyla panašaus lygio rizika kaip ir tuomet, kai apskaičiavimo faktorius nustato dujų transportuotojas ir veiklos vykdytojui nereikia teikti ar tvarkyti jokių duomenų. Todėl tikslinga leisti nesilankyti vietoje ir tais atvejais, kai apskaičiavimo faktorių nustato dujų transportuotojas naudodamas internetinius analizatorius, kuriems taikoma tinkama teisinė komercinių analizatorių kontrolės tvarka, ir veiklos vykdytojui nereikia įvesti jokių duomenų;

([6]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

(13) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/958 ([7]) iš dalies pakeitus Direktyvą 2003/87/EB, nustatytos naujos nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo orlaivių naudotojams taisyklės. Jie nebebus suteikiami remiantis pateiktais tonkilometrių duomenimis. Todėl visos nuostatos, susijusios su tonkilometrių duomenų tikrinimu, tapo nebeaktualios ir turėtų būti išbrauktos atitinkamai sumažinant administracinę naštą;

(14) po pakeitimų, padarytų Direktyva (ES) 2023/958, Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2066 ([8]) nustatytos stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės, susijusios su tvarių aviacinių degalų ir jų išmetamųjų teršalų priskyrimu skrydžiams, o kai tvarių aviacinių degalų konkrečiam skrydžiui fiziškai priskirti negalima, – su proporcingu tų degalų ir jų išmetamų teršalų priskyrimu išvykimo skrydžiams iš oro uostų. Siekiant teisinio tikrumo ir aplinkosauginio naudingumo, tikslinga nustatyti suderintas taisykles, pagal kurias tikrintojai tikrintų, ar tvarūs aviaciniai degalai ir jų išmetamieji teršalai yra priskirti teisingai ir ar laikomasi atitinkamų Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų;

(15) aviacijos sektoriaus duomenys daugiausia tvarkomi ir registruojami automatizuotomis sistemomis, todėl jie pasiekiami nuotoliniu būdu. Tai pateisina virtualių apsilankymų vietoje taikymą aviacijos sektoriuje, jei nėra *force majeure* aplinkybių. Siekiant užtikrinti patikros patikimumą, virtualūs apsilankymai vietoje turėtų būti leidžiami tik jei laikomasi griežtų sąlygų. Nacionalinės akreditacijos įstaigos, vykdydamos metinę tikrintojų priežiūrą, turėtų stebėti, kaip laikomasi tų sąlygų ir kaip tikrintojai atlieka tokius apsilankymus vietoje;

(16) Direktyva (ES) 2023/959 nustatyta atskira, bet lygiagreti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, taikoma kurui, išleidžiamam naudoti pastatų ir kelių transporto sektoriuose, taip pat papildomuose sektoriuose, kurie atitinka į Direktyvos 2003/87/EB I priedą neįtrauktą pramoninę veiklą (toliau – pastatų, kelių transporto ir papildomi sektoriai). Į Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066 įtraukta naujų nuostatų, susijusių su tuose sektoriuose išmetamo teršalų kiekio stebėsena ir ataskaitų teikimu. Dėl šių pakeitimų taip pat turėtų būti įtrauktos suderintos taisyklės dėl tuose sektoriuose išmetamų teršalų kiekio tikrinimo ir tokią patikrą atliekančių tikrintojų akreditavimo. Esamos išmetamųjų teršalų kiekio tikrinimo taisyklės ir nuostatos turėtų būti atitinkamai pritaikytos;

(17) Direktyvos 2003/87/EB 15 ir 30f straipsnių ir tos direktyvos V priedo nuostatos, susijusios su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio patikra ir tikrintojų akreditavimu, taip pat Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 3 straipsnyje pateiktos apibrėžtys, 4 straipsnyje nustatytas įpareigojimas ir II bei III skyriuose nustatytų reikalavimų taikymas turėtų būti išplėsti, kad apimtų reguliuojamųjų subjektų ataskaitų tikrinimą, išskyrus atvejus, kai dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, taikomos kurui, išleidžiamam naudoti pastatų, kelių transporto ir papildomuose sektoriuose, konkrečių charakteristikų reikėtų kitų arba labiau prie poreikių pritaikytų taisyklių. Lygiai taip pat šiai atskirai apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemai turėtų būti taikomi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 V skyriuje nustatyti reikalavimai dėl tikrintojų akreditavimo ir to reglamento VI skyriuje nustatyti reikalavimai dėl nacionalinių akreditavimo įstaigų ir kompetentingų institucijų bendradarbiavimo ir keitimosi informacija;

([7]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/958, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, kiek tai susiję su aviacijos sektoriaus indėliu siekiant visos Sąjungos ekonomikos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo ir tinkamu pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimu (OL L 130, 2023 5 16, p. 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/958/oj).

([8]) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj).

(18) svarbu apibrėžti tikrintojų ir kompetentingų institucijų vaidmenis ir pareigas, susijusias su reguliuojamųjų subjektų ataskaitų tikrinimu. Remiantis Direktyvos 2003/87/EB V priedo principais, tikrintojas turėtų įvertinti reguliuojamojo subjekto ataskaitose pateiktos informacijos išsamumą ir atitiktį Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 X ir Xb prieduose išvardytiems reikalavimams, stebėsenos ir ataskaitų teikimo proceso tobulinimo galimybes ir išmetamųjų teršalų duomenų tikslumą. Panašiai kaip veiklos vykdytojo ataskaitos patikros atveju, tikrintojas turėtų atspirties tašku laikyti kompetentingos institucijos patvirtintą stebėsenos planą ir įvertinti reguliuojamojo subjekto atitiktį tam planui. Jei tas stebėsenos planas nebuvo patvirtintas, yra neišsamus arba buvo iš esmės pakeistas, o pakeitimai nepatvirtinti, svarbu, kad reguliuojamasis subjektas gautų kompetentingos institucijos patvirtinimą. Patikros ataskaitoje turėtų būti pranešama apie bet kokią tikrintojo nustatytą stebėsenos plano neatitiktį Įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2066 nustatytiems reikalavimams, kurios reguliuojamasis subjektas neištaisė iki patikros ataskaitos pateikimo;

(19) pagal Direktyvos 2003/87/EB V priedo C dalies 1–5 punktus ir 7 punktą, tikrintojas turi apsilankyti vietoje, kad patikrintų reguliuojamojo subjekto stebėsenos ribas, įvertintų matavimo prietaisų, sistemų ir procesų, kuriuos reguliuojamieji subjektai naudoja vartoti išleisto kuro kiekiui nustatyti, veikimą, surengti pokalbius ir atlikti kitą veiklą. Tam, kad tikrintojams nereikėtų lankytis rezervuarų ar saugyklų buvimo vietose, kuriose vartoti išleisto kuro kiekius nustato, tvarko ir kontroliuoja trečiosios šalys arba kuriose reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio duomenims nustatyti ir tvarkyti naudojami ne matavimo duomenys, reikėtų įtraukti konkrečią vietos apibrėžtį. Kuriose konkrečiose reguliuojamojo subjekto veiklos vietose turėtų būti apsilankoma, nulemia tikrintojo atliekama rizikos analizė. Nevykti į veiklos vietą tikrintojas turėtų tik ypatingomis aplinkybėmis;

(20) labai svarbu, kad visais patikros proceso etapais, ypač laikotarpiu iki sutarties sudarymo, tikrintojui atliekant strateginę analizę ir visos patikros metu, reguliuojamasis subjektas tikrintojui teiktų reikiamą informaciją. Būtina nustatyti suderintus reikalavimus, kurie visais atvejais reglamentuotų reguliuojamojo subjekto informacijos teikimą tikrintojui;

(21) siekiant išvengti dvigubo išmetamųjų teršalų, kuriems taikoma pastatų, kelių transporto ir papildomų sektorių apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, ir tų, kuriems taikoma stacionarių įrenginių, aviacijos ir jūrų transporto apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, skaičiavimo, kaip numatyta Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 5 dalyje, Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2066 reguliuojamieji subjektai įpareigojami savo stebėsenos ir ataskaitų teikimo procese iš bendro vartoti išleisto kuro kiekio atimti kuro kiekį, suvartotą tais pačiais ataskaitiniais metais vykdant Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytą veiklą. Taigi siekiant nustatyti, koks kuro kiekis turėtų būti atimtas iš bendro vartoti išleisto kuro kiekio, labai svarbu, kad veiklos vykdytojai, orlaivių naudotojai ir laivybos bendrovės pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priedą teiktų informaciją apie patiektą kurą bei degalus ir tiekimo grandinę. Siekiant, kad reguliuojamasis subjektas ir reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą atliekantys tikrintojai galėtų pakankamai pasitikėti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede nurodytos informacijos tikslumu, veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitų tikrintojai, tikrindami tas ataskaitas, turėtų tą informaciją įvertinti ir patvirtinti, kad suvartotas iš tiekėjo gauto kuro kiekis neviršija kiekio, kurį veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas įsigijo iš to tiekėjo, atsižvelgiant į atsargų kiekį, apskaičiuojamą pagal patvirtintame stebėsenos plane nustatytą metodiką;

(22) siekiant užtikrinti visišką skaidrumą dėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede nurodytos informacijos tikslumo, labai svarbu, kad tikrintojas, tikrinantis veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitas, patikros ataskaitoje pateiktų Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede nurodytos informacijos vertinimo rezultatus ir aprašytų visas pastabas, įskaitant visus nustatytus ir neištaisytus netikslumus, neatitiktis, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 nesilaikymo atvejus arba tobulinimo rekomendacijas. Tokią informaciją veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas turėtų pateikti atitinkamam reguliuojamajam subjektui kartu su Xa priede nurodyta informacija pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75v straipsnio 2 dalį;

(23) tokia informacija leidžia tikrintojui, kuris tikrina reguliuojamojo subjekto ataskaitas, patikrinti, ar Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede nurodyta informacija atitinka to reglamento Xb priede nurodytą informaciją apie suvartotą kurą, ir vėliau nustatyti, ar pagal to reglamento 75v straipsnio 4 dalį atimtas kuro kiekis yra tikslus ir ar bendras reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateiktas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra be esminių netikslumų. Būtina nustatyti suderintas taisykles dėl patikrų, kurios turi būti atliekamos tikrinant duomenis ir vertinant stebėsenos metodiką bei masto koeficientą;

(24) siekiant planuoti reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą ir padėti tikrintojui įvertinti, ar netikslumas, neatitiktis ar reikalavimų nesilaikymas turi reikšmingą poveikį išmetamųjų teršalų duomenims, reikėtų nustatyti reguliuojamojo subjekto ataskaitų patikrai tinkamą reikšmingumo lygį. Siekiant sumažinti administracinę naštą, tačiau kartu užtikrinti sistemos aplinkosauginį naudingumą ir tikrinimo patikimumą, griežtesnis reikšmingumo lygis taikytinas tik daugiausiai išmetamųjų teršalų išmetantiems reguliuojamiesiems subjektams, t. y. tokiems, kurie per metus išmeta daugiau kaip 500 kilotonų CO_2;

(25) kaip ir veiklos vykdytojo ataskaitų patikros atveju, atsakomybė įvertinti, ar netikslumas, neatitiktis arba Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 nesilaikymas – tiek pavieniui, tiek kartu su kitais netikslumais, neatitikties atvejais ar reikalavimų nesilaikymo atvejais – viršija taikytiną reikšmingumo lygį ir todėl turėtų būti laikomas esminiu, tenka tikrintojui. Net jei reikšmingumo lygis neviršijamas, tikrintojas turėtų nustatyti, ar atitinkamas klausimas turi reikšmingą poveikį, atsižvelgiant į jo pobūdį, dydį ir konkrečias aplinkybes;

(26) siekdamas užtikrinti, kad stebėsenos ir ataskaitų teikimo procesas veiktų tinkamai, tikrintojas, atlikdamas patikros veiklą, turėtų pateikti rekomendacijas dėl nuolatinio reguliuojamojo subjekto stebėsenos ir ataskaitų teikimo tobulinimo;

(27) svarbu, kad tikrintojai būtų kompetentingi tikrinti reguliuojamojo subjekto ataskaitas. Kad tikrintojas galėtų įvertinti konkrečias stebėsenos ir ataskaitų teikimo ribas ir reguliuojamojo subjekto aspektus, susijusius su pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, turėtų būti nustatyti konkretūs tikrintojų, atliekančių reguliuojamojo subjekto ataskaitų patikrą, kompetencijos kriterijai. Tuo tikslu turėtų būti sukurta atskira akreditavimo sritis, kad akreditavimo įstaigos galėtų įvertinti tikrintojo kompetenciją ir darbo kokybę pagal šiuos konkrečius kriterijus ir akredituoti tikrintojus tai konkrečiai sričiai;

(28) siekiant sumažinti riziką, galinčią kilti tikrintojo nešališkumui, audito vadovas, penkerius metus iš eilės tikrinęs to paties reguliuojamojo subjekto ataskaitą, turėtų būti keičiamas rotacijos tvarka. Šis reikalavimas neturėtų trukdyti tikrintojui imtis papildomų priemonių nešališkumo rizikai sumažinti;

(29) stebėsena pagal pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikomą naująją apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir atitinkamų ataskaitų teikimas prasideda 2025 m. sausio 1 d. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnį, pirmoji patikrinta reguliuojamojo subjekto ataskaita už 2025 ataskaitinius metus kompetentingai institucijai turi būti pateikta ne vėliau kaip 2026 m. balandžio 30 d. Todėl tikslinga, kad atitinkamos nuostatos, susijusios su reguliuojamojo subjekto ataskaitų, teikiamų pagal naują apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, patikra, būtų taikomos reguliuojamojo subjekto išmestų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio patikrai nuo 2025 m. sausio 1 d. Atitinkamos nuostatos, susijusios su Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede išvardytos informacijos patikra, taip pat turėtų būti taikomos nuo 2025 ataskaitinių metų;

(30) pakeitimai, susiję su bazinių duomenų tikrinimu ir su tikrintojo atliekamais patikrinimais, ar įgyvendintos energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos arba ar taikomos sąlygų išimtys, turėtų įsigalioti skubos tvarka, nes patikrintos bazinių duomenų ataskaitos, kurios yra nemokamų apyvartinių taršos leidimų paraiškos dalis, turi būti pateiktos iki 2024 m. gegužės 30 d., kaip reikalaujama Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 4 straipsnio 1 dalyje, todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo;

(31) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Klimato kaitos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Be to, nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 765/2008, šiuo reglamentu nustatomos tikrintojų tarpusavio pripažinimo ir nacionalinių akreditacijos įstaigų tarpusavio vertinimo pagal Direktyvos 2003/87/EB 15 ir 30f straipsnius nuostatos.“;

2) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„*2 straipsnis*

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas:

a) nuo 2019 m. sausio 1 d. išmesto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, apie kurį pranešama pagal Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnį, patikrai ir duomenų, reikiamų *ex ante* santykiniams taršos rodikliams atnaujinti ir nustatyti, kiek nemokamų apyvartinių taršos leidimų turėtų būti skiriama įrenginiams pagal tos direktyvos 10a straipsnį, patikrai;

b) nuo 2025 m. sausio 1 d. išmesto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, apie kurį praneša reguliuojamasis subjektas pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnį, patikrai.“;

3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 punktas pakeičiamas taip:

„2) akreditavimas – nacionalinės akreditacijos įstaigos patvirtinimas, kad tikrintojas atitinka Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 9 punkte apibrėžtų darniųjų standartų reikalavimus ir šiame reglamente nustatytus veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos tikrinimo reikalavimus;“;

b) 5 ir 6 punktai pakeičiami taip:

„5) netikslumas – nenurodyti, netinkamai pateikti duomenys arba klaida veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto pateiktuose duomenyse, neatsižvelgiant į neapibrėžtį, leidžiamą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 12 straipsnio 1 dalies a punktą;

6) esminis netikslumas – netikslumas, kuris, tikrintojo nuomone, atskirai arba kartu su kitais netikslumais viršija reikšmingumo lygį arba gali turėti poveikį tam, kaip kompetentinga institucija įvertins veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitą;“;

c) įterpiamas 6b punktas:

„6b) reguliuojamojo subjekto ataskaita – pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75p straipsnį reguliuojamojo subjekto teikiama metinė išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita;“;

d) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7) veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaita – metinė išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita, kurią veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas turi pateikti pagal Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnio 3 dalį, bazinių duomenų ataskaita, kurią veiklos vykdytojas teikia pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 (*) 4 straipsnio 2 dalį, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaita, kurią veiklos vykdytojas teikia pagal to reglamento 5 straipsnio 2 dalį, arba metinė veiklos lygio ataskaita;“;

(*) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).“;

e) 11 ir 12 punktai pakeičiami taip:

„11) kontrolės sistema – veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto atliekamas rizikos vertinimas ir visas rinkinys kontrolės veiksmų, įskaitant nuolatinį jų valdymą, kurias veiklos vykdytojas, orlaivių naudotojas arba reguliuojamasis subjektas nustato, dokumentuoja, įgyvendina ir reguliariai atnaujina atitinkamai pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 59 arba 75o straipsnį arba pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 11 straipsnį;

12) kontrolės veikla – veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto atlikti veiksmai arba įgyvendintos priemonės būdingajai rizikai mažinti;“;

f) 13 punkto a ir b papunkčiai pakeičiami taip:

„a) jei tikrinama veiklos vykdytojo arba reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita, bet kuris veiklos vykdytojo arba reguliuojamojo subjekto atliktas arba neatliktas veiksmas, prieštaraujantis leidimo išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano reikalavimams;

b) jei tikrinama orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita, bet kuris orlaivių naudotojo atliktas arba neatliktas veiksmas, prieštaraujantis kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano reikalavimams;“;

g) 14 punktas pakeičiamas taip:

„14) vieta – tai:

a) jei tikrinama orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita: vietos, kuriose apibrėžiamas ir valdomas stebėsenos procesas, įskaitant vietas, kuriose kontroliuojami ir saugomi svarbūs duomenys ir informacija;

b) jei tikrinama reguliuojamojo subjekto ataskaita: vietos, kuriose apibrėžiamas ir valdomas stebėsenos procesas, įskaitant vietas, kuriose reguliuojamasis subjektas nustato, kontroliuoja ir saugo atitinkamus duomenis ir informaciją apie kuro kiekį, kurį reguliuojamasis subjektas išleido vartoti vykdydamas Direktyvos 2003/87/EB III priede nurodytą veiklą;“;

h) 15–19 punktai pakeičiami taip:

„15) kontrolės aplinka – aplinka, kurioje veikia vidaus kontrolės sistema, ir visi veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto vadovybės veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti informuotumą apie šią vidaus kontrolės sistemą;

16) būdingoji rizika – prieš atsižvelgiant į susijusios kontrolės veiklos poveikį įvertinamas veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos parametro jautrumas netikslumams, kurie atskirai arba kartu su kitais netikslumais gali būti esminiai;

17) kontrolės rizika – veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos parametro jautrumas netikslumams, kurie atskirai arba kartu su kitais netikslumais gali būti esminiai ir kurių nebus išvengta arba kurie nebus laiku aptikti ir ištaisyti taikant kontrolės sistemą;

18) patikros rizika – nuo būdingosios rizikos, kontrolės rizikos ir neaptikimo rizikos priklausanti rizika, kad tikrintojas pateiks netinkamą patikros išvadą, kai veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitoje bus esminių netikslumų;

19) pagrįstas patikinimas – patikros išvadoje teigiamai išreikštas aukšto, bet ne absoliutaus lygio patikinimas, kad tikrinamoje veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitoje nėra esminių netikslumų;“;

i) 21, 22 ir 23 punktai pakeičiami taip:

„21) patikros vidaus dokumentai – visi vidaus dokumentai, kuriuos tikrintojas parengė registruodamas visus dokumentinius įrodymus ir pagrįsdamas veiksmus, atliekamus veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitai patikrinti;

22) ES ATLPS audito vadovas – ES ATLPS auditorius, vadovaujantis tikrinimo grupei, atsakingai už veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą ir patikros ataskaitos pateikimą, ir prižiūrintis jos darbą;

23) ES ATLPS auditorius – tikrinimo grupės, atsakingos už veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą, narys, kuris nėra ES ATLPS audito vadovas;“;

4) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„*4 straipsnis*

Atitikties prielaida

Jeigu tikrintojas įrodo atitinkąs kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose (arba jų dalyse), kurie apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 9 punkte ir kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma prielaida, kad jis atitinka tuos šio reglamento II, III ir IIIa skyrių reikalavimus, kuriuos apima taikytini darnieji standartai, išskyrus šio reglamento 7 straipsnio 1 ir 4 dalis, 22 straipsnį, 27 straipsnio 1 dalį, 28, 31 ir 32 straipsnius, 43b straipsnio 1 ir 4 dalis, 43v ir 43w straipsnius.“;

5) II skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„II SKYRIUS

VEIKLOS VYKDYTOJŲ ARBA ORLAIVIŲ NAUDOTOJŲ ATASKAITŲ PATIKRA“;

6) 6 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Patikrinta išmetamųjų teršalų kiekio ataskaita, bazinių duomenų ataskaita, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaita arba metinė veiklos lygio ataskaita turi būti patikima naudotojams. Jos turinys turi atitikti tai, ką ketinta pateikti, arba tai, ko galima pagrįstai tikėtis.“;

7) 7 straipsnio 4 dalis iš dalies keičiama taip:

a) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

i) įterpiamas aa punktas:

„aa) veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje, susijusioje su Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priedu, pateikta informacija yra išsami ir atitinka tame priede nustatytus reikalavimus;“;

ii) b punktas pakeičiamas taip:

„b) veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas veikė laikydamasis leidimo išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas reikalavimų ir kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano reikalavimų, jeigu tai susiję su veiklos vykdytojo išmetamųjų teršalų kiekio patikra, ir kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano reikalavimų, jeigu tai susiję su orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos patikra;“;

b) antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Nukrypdamas nuo b punkto, tikrintojas įvertina, ar Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodyto komunalinių atliekų deginimo įrenginio veiklos vykdytojas veikė laikydamasis stebėsenos plano, jei valstybės narės nereikalavo, kad tas įrenginys turėtų Direktyvos 2003/87/EB 4 straipsnyje nurodytą leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

D punkto taikymo tikslu tikrintojas iš veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo gauna aiškius ir objektyvius įrodymus, kuriais pagrindžiamas ataskaitoje nurodytas bendras išmestų teršalų kiekis arba duomenys, reikalingi nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti, ir atsižvelgia į visą kitą veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje pateiktą informaciją.“;

8) 9 straipsnio 1 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu arba duomenimis, reikalingais nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti, susijusios informacijos ir duomenų buvimo vietą.“;

9) 10 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) c punktas pakeičiamas taip:

„c) naujausią veiklos vykdytojo stebėsenos metodikos plano versiją, taip pat kitas svarbias stebėsenos metodikos plano versijas, kurias yra patvirtinusi kompetentinga institucija, ir to patvirtinimo įrodymą;“;

b) g ir h punktai pakeičiami taip:

„g) kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane arba kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos metodikos plane minimas procedūras, įskaitant duomenų srauto valdymo veiklos ir kontrolės veiklos įgyvendinimo procedūras;

h) atitinkamai veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo metinę išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą, bazinių duomenų ataskaitą, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaitą arba metinę veiklos lygio ataskaitą;“;

c) įterpiami lb, lc ir ld punktai:

„lb) kai taikytina, Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalyje nurodytų energijos vartojimo audito arba sertifikuotų energijos valdymo sistemų ataskaitas, kuriose pateikiamos tų audito ar valdymo sistemų rekomendacijos;

lc) kai taikytina, atitinkamus įrodymus, kad įgyvendintos Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų energijos vartojimo audito arba sertifikuotų energijos valdymo sistemų rekomendacijos, įskaitant tų rekomendacijų įgyvendinimo tvarką, nurodytą to reglamento 22a straipsnio 2 dalyje;

ld) tinkamus įrodymus, kad taikoma viena iš Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytų sąlygų;“;

10) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalies b, c ir d punktai pakeičiami taip:

„b) tikrindamas orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą – orlaivių naudotojo dydį ir pobūdį, informacijos pasiskirstymą įvairiose vietose ir skrydžių skaičių bei pobūdį;

c) kompetentingos institucijos patvirtintą stebėsenos planą arba stebėsenos metodikos planą, taip pat stebėsenos metodikos ypatumus, nustatytus atitinkamai tame stebėsenos plane arba stebėsenos metodikos plane;

d) taršos šaltinių ir sukėliklių pobūdį, mastą ir sudėtingumą, taip pat įrangą ir procesus, kuriuos taikant gauti išmetamųjų teršalų kiekio duomenys arba duomenys, reikalingi nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti, įskaitant atitinkamai stebėsenos plane arba stebėsenos metodikos plane aprašytą matavimo įrangą, apskaičiavimo faktorių kilmę bei taikymą ir kitus pirminius duomenų šaltinius;“;

b) 4 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) ar jam pateiktas stebėsenos planas arba stebėsenos metodikos planas yra naujausios versijos ir ar jis yra patvirtintas kompetentingos institucijos;“;

11) 13 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) duomenų imties planą, kuriame nustatyta duomenų imties sritis ir metodai, susiję su duomenų taškais, kuriais remiantis buvo apskaičiuoti veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje nurodytas bendras išmestas teršalų kiekis arba veiklos vykdytojo bazinių duomenų ataskaitoje, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaitoje ar metinėje veiklos lygio ataskaitoje nurodyti suvestiniai duomenys, reikalingi nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti.“;

12) 16 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

a) d punktas pakeičiamas taip:

„d) tikrindamas orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą – skrydžių, priskiriamų Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytai aviacijos veiklai, už kuriuos yra atsakingas orlaivių naudotojas, išsamumą ir atitinkamai – išmetamųjų teršalų kiekio duomenų išsamumą.“;

b) e punktas pakeičiamas taip:

„e) tikrindamas orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą – joje pateiktų duomenų atitiktį masės ir centruotės dokumentams;“;

c) fa punktas pakeičiamas taip:

„fa) tikrindamas metinę veiklos lygio ataskaitą – Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 16 straipsnio 5 dalyje, 19, 20 arba 21 straipsniuose išvardytų parametrų tikslumą, taip pat duomenis, kurių reikalaujama pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1842 6 straipsnio 1, 2 ir 4 dalis;“;

d) įterpiamas ha punktas:

„ha) kad įvertintų veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priedą pateiktą informaciją – tos informacijos atitiktį veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo pateiktiems įrodymams, įskaitant kuro sąskaitas faktūras, važtaraščius ir sutartis su kuro tiekėjais;“;

13) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 3 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) ar Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 16 straipsnio 5 dalyje, 19, 20 arba 21 straipsniuose išvardytų parametrų vertė grindžiama teisingu to reglamento taikymu;“;

(b) įterpiama 5 dalis:

„5. Siekdamas patikrinti veiklos vykdytojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą, tikrintojas, atlikdamas 1 dalyje nurodytą patikrą, patikrina veiklos vykdytojo pateiktus įrodymus, kuriais įrodoma atitiktis Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–7 ir 10 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.“;

(c) įterpiama 6 dalis:

„6. Jei biodegalai arba reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai gali būti fiziškai priskirti Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytam skrydžiui, tikrintojas patikrina, ar biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis yra teisingai priskirtas skrydžiui, vykdomam iš karto po degalų pildymo.

Jei po to vykdomi keli skrydžiai iš eilės be degalų papildymo tarp jų, tikrintojas patikrina, ar biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis šiems skrydžiams proporcingai priskirtas pagal kompetentingos institucijos patvirtintą stebėsenos planą ir rašytinę procedūrą, kurią orlaivių naudotojas įdiegė siekdamas užtikrinti tinkamą biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų priskyrimą skrydžiams.

Jei biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų aerodrome negalima fiziškai priskirti konkrečiam skrydžiui, tikrintojas patikrina, ar:

a) biodegalai arba reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai yra tinkamai priskirti aerodromų poroms, nurodytoms orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitoje;

b) bendras biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis neviršija bendro degalų kiekio, kurį tas orlaivių naudotojas nurodė suvartojęs skrydžiams, už kuriuos turi būti atsisakyta apyvartinių taršos leidimų pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį ir kurie vykdyti iš aerodromo, kuriame tiekiami biodegalai arba reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai;

c) bendras biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų, už kuriuos turi būti atsisakyta apyvartinių taršos leidimų pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, kiekis neviršija bendro įsigytų biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekio, iš jo atėmus visą trečiosioms šalims parduotą biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekį;

d) biomasės dalis kiekvienos aerodromų poros skrydžiams priskirtuose biodegaluose arba reikalavimus atitinkančiuose aviaciniuose degaluose neviršija didžiausio kiekio, kurį galima įmaišyti į tuos biodegalus arba reikalavimus atitinkančius aviacinius degalus, sertifikuotus pagal pripažintą tarptautinį standartą, jei toks apribojimas taikomas;

e) bendra biomasės dalis biodegaluose arba reikalavimus atitinkančiuose aviaciniuose degaluose neviršija biomasės kiekio, dėl kurio pateikti įrodymai, kad ta biomasė atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–7 ir 10 dalyse nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus;

f) tie patys biodegalų arba reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekiai nebuvo apskaityti ankstesnėje ataskaitoje, kitoje sistemoje ar kito subjekto.“;

(d) įterpiama 7 dalis:

„7. Kad galėtų įvertinti veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje pateiktą informaciją pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priedą, tikrintojas įvertina ir patvirtina:

a) jei kuras naudotas ne tais pačiais ataskaitiniais metais – ar teisingai taikyta patvirtintame stebėsenos plane nustatyta kuro kiekio paskirstymo skirtingiems tiekėjams metodika;

b) ar tiekėjo kuro kiekis, kurį sunaudojo veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas, neviršija iš to tiekėjo įsigyto kiekio, atsižvelgiant į atsargų kiekį, apskaičiuotą pagal patvirtintame stebėsenos plane nustatytą metodiką.“;

14) įterpiami 17a ir 17b straipsniai:

„17a straipsnis

Su energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijomis susijęs tikrinimas

1. Remdamasis Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnyje nustatytais sąlygų reikalavimais, tikrintojas patikrina, ar įgyvendintos Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 3 dalyje nurodytų energijos vartojimo audito arba sertifikuotų energijos valdymo sistemų rekomendacijos, ir patvirtina, kad tos rekomendacijos įgyvendintos iki galo.

2. Kad galėtų patvirtinti, kad 1 dalyje nurodytos rekomendacijos įgyvendintos iki galo, tikrintojas patikrina, ar:

a) Deleguotojo reglamento 2019/331 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo tvarkos buvo laikomasi, ji pakankamai dokumentuota ir tinkamai atnaujinama;

b) veiklos vykdytojas ėmėsi konkrečių priemonių rekomendacijoms įgyvendinti;

c) yra įrodymų, kad įgyvendinimas užbaigtas, be kita ko, ar šios rekomendacijos buvo pažymėtos kaip įgyvendintos iki galo pagal šios dalies a punkte nurodytą tvarką.

17b straipsnis

Su Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje išvardytų nukrypti leidžiančių nuostatų taikymu susijęs tikrinimas

1. Jei šio reglamento 17a straipsnyje nurodytas rekomendacijų įgyvendinimas nėra užbaigtas, tikrintojas įvertina veiklos vykdytojo įrodymus ir patikrina, ar:

a) Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antros pastraipos f punkte nurodytos energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos nebuvo pateiktos per pirmuosius ketverius bazinio laikotarpio metus;

b) įgyvendinus rekomendacijas, įrenginyje vykdomo pramoninio proceso sistemos ribose energijos nebūtų sutaupyta;

c) Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punkte nurodytas atsipirkimo laikotarpis yra ilgesnis nei treji metai;

d) dar nesusiformavo su konkrečiu įrenginiu susijusios eksploatavimo sąlygos, įskaitant planinės arba neplaninės techninės priežiūros laikotarpius, kuriomis remiantis buvo nustatytas a punkte nurodytas atsipirkimo laikotarpis;

e) investicijų, reikalingų rekomendacijoms įgyvendinti, sąnaudos viršija Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte išvardytas ribas;

f) per atitinkamą bazinį laikotarpį arba jam pasibaigus įgyvendintos kitos priemonės, dėl kurių išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažintas tiek, kiek įrenginiui rekomenduota energijos vartojimo audito ataskaitoje arba pagal sertifikuotą energijos naudojimo vadybos sistemą.

2. Jei Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punkte nurodytas atsipirkimo laikotarpis energijos vartojimo audito ataskaitoje, sertifikuotoje energijos naudojimo vadybos sistemoje arba priesaika patvirtintoje energijos auditoriaus deklaracijoje nenurodytas, tikrintojas patikrina:

a) ar atsipirkimo laikotarpis nustatytas naudojant galiojančią informaciją;

b) ar tinkamai taikytas atsipirkimo laikotarpio nustatymo metodas.

3. Siekdamas įvertinti 1 dalies f punkte nurodytų priemonių įgyvendinimą, tikrintojas patikrina ir patvirtina, ar:

a) veiklos vykdytojas įgyvendino alternatyvias priemones ir ar tos priemonės įgyvendintos iki galo;

b) pasiektas lygiavertis išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas, kaip nurodyta 1 dalies f punkte.“;

15) 22 straipsnio 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tikrintojas nustato, ar neištaisyti netikslumai atskirai arba kartu su kitais netikslumais neturi reikšmingo poveikio bendram ataskaitose nurodytam išmetamųjų teršalų kiekiui arba duomenims, kurie reikalingi nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti. Vertindamas netikslumų svarbą, tikrintojas atsižvelgia į jų dydį ir pobūdį, taip pat į konkrečias jų atsiradimo aplinkybes.“;

16) 23 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

17) 26 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) pakankamai informacijos, kad būtų galima pagrįsti patikros išvadą, be kita ko, pagrįsti sprendimą, ar nustatyti netikslumai turi ar neturi reikšmingo poveikio ataskaitoje nurodytam išmetamųjų teršalų kiekiui arba duomenims, reikalingiems nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams paskirstyti.“;

18) 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Remdamasis patikros metu surinkta informacija, tikrintojas veiklos vykdytojui arba orlaivių naudotojui išduoda kiekvienos patikrintos išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos, bazinių duomenų ataskaitos, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaitos arba metinės veiklos lygio ataskaitos patikros ataskaitą, kurią sudaro bet kuri iš šių patikros išvadų:

a) patikrinta ataskaita pripažįstama tinkama;

b) veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje yra esminių netikslumų, kurie iki patikros ataskaitos išdavimo nebuvo ištaisyti;

c) patikros aprėptis buvo pernelyg siaura, kaip nurodyta 28 straipsnyje, todėl tikrintojas negalėjo gauti pakankamai įrodymų, kad galėtų pateikti pagrįstai patikintą patikros išvadą, kad ataskaitoje nėra esminių netikslumų;

d) dėl pavienių neatitikčių arba bendro jų poveikio trūksta aiškumo, todėl tikrintojas negali pagrįstai patikinti, kad veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

Taikant pirmos pastraipos a punktą, veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaita gali būti pripažįstama tinkama tik tuo atveju, jei joje nėra esminių netikslumų.“;

b) įterpiama 2a dalis:

„2a. Jei veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75v straipsnio 2 dalį reguliuojamajam subjektui pateikia to reglamento Xa priede išvardytą atitinkamą informaciją, tas veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas reguliuojamajam subjektui taip pat turi pateikti šio straipsnio 3 dalies l, o, re ir s punktuose nurodytą atitinkamą informaciją.“;

c) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) f punktas išbraukiamas;

ii) g punktas pakeičiamas taip:

„g) jei patikros ataskaita susijusi su veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos patikra, bendras kiekviename įrenginyje arba kiekvieno orlaivių naudotojo išmestų teršalų kiekis pagal Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytas veiklos rūšis;“;

iii) m punktas pakeičiamas taip:

„m) apsilankymų vietoje datos ir juos atlikę asmenys, įskaitant virtualių apsilankymų vietoje datas ir, kai taikomi šio reglamento 34a ir 34b straipsniai, paskutinio fizinio apsilankymo vietoje datas;“;

iv) įterpiamas na punktas:

„na) informacija apie tai, ar buvo atliktas virtualus apsilankymas vietoje, taip pat virtualių apsilankymų vietoje priežastys ir, kai taikytina, kompetentingos institucijos suteikto patvirtinimo data;“;

v) ra punktas pakeičiamas taip:

„ra) jei tikrintojas pastebėjo Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 16 straipsnio 5 dalyje, 19, 20 arba 21 straipsnyje išvardytų parametrų svarbių pokyčių arba energijos vartojimo efektyvumo pokyčių pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1842 6 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, tų pokyčių aprašymas ir susijusios pastabos;“;

vi) įterpiami rc ir rd punktai:

„rc) patvirtinimas, kad tikrintojas patikrino, ar įgyvendintos šio reglamento 17a straipsnyje nurodytos energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijos, ir kad tos rekomendacijos įgyvendintos iki galo, įskaitant, kai aktualu, visų nustatytų faktų ir pastabų aprašymą;

rd) patvirtinimas, kad tikrintojas atliko šio reglamento 17b straipsnyje nurodytą tikrinimą, ir patvirtinimas, ar taikoma kuri nors iš Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, kai aktualu, visų nustatytų faktų ir pastabų aprašymą;“;

vii) įterpiamas re punktas:

„re) patvirtinimas, kad tikrintojas atliko šio reglamento 16 straipsnio 2 dalies ha punkte ir 17 straipsnio 7 dalyje nurodytą tikrinimą ir kad veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo sunaudotas iš tiekėjo gauto kuro kiekis neviršija iš to tiekėjo įsigyto kuro kiekio, atsižvelgiant į atsargų kiekį, apskaičiuotą pagal patvirtintame stebėsenos plane nustatytą metodiką, įskaitant visų kitų nustatytų faktų ar pastabų aprašymą;“;

d) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Jei valstybė narė, siekdama patikrinti išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitas, reikalauja, kad tikrintojas, be 3 dalyje išvardytų elementų, apie patikros procesą pateiktų daugiau informacijos, kuri nėra būtina patikros išvadai suprasti, veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas našumo sumetimais šią papildomą informaciją kompetentingai institucijai gali pateikti ne kartu su patikros ataskaita, o atskirai kurią nors kitą dieną, bet ne vėliau kaip tų pačių metų gegužės 15 d.“;

19) 28 straipsnio e punktas pakeičiamas taip:

„e) stebėsenos metodikos planas nebuvo patvirtintas kompetentingos institucijos.“;

20) 30 straipsnio 1 dalies d ir e punktai pakeičiami taip:

„d) išmetamųjų teršalų kiekio stebėsena ir ataskaitų teikimas, įskaitant tuos atvejus, kai tai daroma siekiant aukštesnės pakopos, sumažinti riziką ir padidinti stebėsenos bei ataskaitų teikimo veiksmingumą;

e) duomenų, skirtų bazinių duomenų ataskaitoms, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaitoms ir metinėms veiklos lygio ataskaitoms, stebėsena ir ataskaitų teikimas, be kita ko, tam, kad būtų pasiektas aukščiausias Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 VII priede išvardytų duomenų šaltinių tikslumo lygis, sumažinta rizika ir padidintas stebėsenos bei ataskaitų teikimo efektyvumas.“;

21) įterpiamas 30a straipsnis:

„*30a straipsnis*

Veiksmai, kurių imtasi gavus pastabų dėl energijos vartojimo efektyvumo rekomendacijų įgyvendinimo

Jei patikros ataskaitoje pateikiama pastabų arba nurodomi nustatyti faktai, kaip nurodyta 27 straipsnio 3 dalies rc punkte, tikrintojas, atlikdamas kitų metų metinės veiklos lygio ataskaitos patikrą, patikrina, kokių veiksmų veiklos vykdytojas ėmėsi dėl tų pastabų ir ar tai turi įtakos tikrintojo patvirtinimui, kad Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 22a straipsnio 1 dalies taikymo tikslu likusios neįgyvendintos rekomendacijos buvo iki galo įgyvendintos.“;

22) 32 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) taikomos numatytosios gamtinių dujų apskaičiavimo faktorių vertės arba gamtinių dujų apskaičiavimo faktorius tiesiogiai nustato išorinis dujų transportuotojas naudodamas internetinius analizatorius, kuriems taikoma tinkama teisinė komercinių analizatorių kontrolės tvarka, ir veiklos vykdytojas tų duomenų netvarko;“;

23) 33 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Jei tikrintojas, remdamasis savo rizikos analizės rezultatais, padaro išvadą, kad visus reikiamus duomenis jis gali gauti nuotoliniu būdu, jis gali, nukrypdamas nuo šio reglamento 21 straipsnio 1 dalies, nuspręsti nevykti į orlaivių naudotojo, naudojančio Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 55 straipsnio 1 dalyje nurodytas supaprastintas priemones, veiklos vietą.“;

24) 34a straipsnio antraštė pakeičiama taip:

„*34a straipsnis*

Virtualūs apsilankymai vietoje tikrinant veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitą“;

25) įterpiamas 34b straipsnis:

„*34b straipsnis*

Virtualūs apsilankymai vietoje tikrinant orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitas

1. Nukrypdamas nuo 21 straipsnio 1 dalies, tikrintojas, tikrindamas orlaivių naudotojo ataskaitą, gali nuspręsti atlikti virtualų apsilankymą vietoje ne tik tais atvejais, kurie nurodyti 34a straipsnyje. Tikrintojo sprendimas atlikti virtualų apsilankymą vietoje grindžiamas rizikos analizės rezultatais ir priimamas nustačius, kad tikrintojas visus susijusius duomenis gali gauti nuotoliniu būdu. Tikrintojas nepagrįstai nedelsdamas informuoja orlaivių naudotoją apie savo sprendimą atlikti virtualų apsilankymą vietoje.

2. Tikrintojas imasi priemonių, kad patikros rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio, suteikiančio galimybę pateikti pagrįstą patikinimą, kad orlaivių naudotojo ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

3. Kitais atvejais, nei nurodytieji 34a straipsnyje, tikrintojas visada atlieka fizinį apsilankymą vietoje kiekvienoje iš šių situacijų:

a) jei tikrintojas orlaivių naudotojo išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą tikrina pirmą kartą;

b) jei tikrintojas nebuvo fiziškai apsilankęs vietoje du iš karto prieš tai ėjusius ataskaitinius laikotarpius;

c) jei ataskaitiniu laikotarpiu padaryta reikšmingų stebėsenos plano pakeitimų, įskaitant nurodytuosius Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 15 straipsnio 4 dalyje;

d) jei Sąjungos registre įrašyta ankstesnio ataskaitinio laikotarpio atitikties būklės vertė, nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/1122 (*) XIII priedo XIV-I lentelėje, yra ne simbolis A.

4. 3 dalies d punktas netaikomas, jei orlaivių naudotojas pagal 33 straipsnio 2 dalį atitinka supaprastintos patikros taikymo reikalavimus.“;

_____

(*) 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1122, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Sąjungos registro veikimo (OL L 177, 2019 7 2, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1122/oj).“;

26) 36 straipsnio 6 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Kompetentingas vertintojas tuos auditorius stebi jiems vykdant veiklos vykdytojo ar orlaivių naudotojo ataskaitos arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą atitinkamai įrenginio, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto veiklos vietoje, kad nustatytų, ar jie atitinka kompetencijos kriterijus.“;

27) 37 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„5. Tikrinimo grupėje turi būti bent vienas asmuo, kuris turėtų techninės kompetencijos ir žinių, reikalingų konkretiems techniniams stebėsenos ir ataskaitų teikimo aspektams, susijusiems su I priede nurodyta įrenginio, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto veikla, įvertinti. Tikrinimo grupėje taip pat turi būti vienas asmuo, kuris sugebėtų bendrauti ta kalba, kuri yra būtina norint patikrinti veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitą valstybėje narėje, kurioje tikrintojas atlieka patikrą.“;

28) 38 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) gebėti vykdyti veiklą, susijusią su veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitos arba reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikra, kaip reikalaujama II skyriuje;“;

29) įterpiamas IIIa skyrius:

„IIIa SKYRIUS

REGULIUOJAMŲJŲ SUBJEKTŲ ATASKAITŲ PATIKRA

43a straipsnis

Reguliuojamojo subjekto ataskaitų patikros patikimumas

1. Patikrinta reguliuojamojo subjekto ataskaita turi būti patikima naudotojams. Jos turinys turi tiksliai atitikti tai, ką ketinta pateikti, arba tai, ko galima pagrįstai tikėtis.

2. Reguliuojamojo subjekto ataskaitos tikrinimo procesas turi būti veiksminga ir patikima priemonė, padedanti laikytis kokybės užtikrinimo bei kokybės kontrolės procedūrų ir suteikti informaciją, kuria remdamasis reguliuojamasis subjektas gali geriau apskaityti išmetamą ŠESD kiekį ir apie jį pranešti.

43b straipsnis

Bendri tikrintojo įpareigojimai

1. Tikrintojas atlieka patikras ir vykdo veiklą, kaip reikalaujama šiame skyriuje, siekdamas pateikti patikros ataskaitą, kurios išvadoje būtų pagrįstai patikinta, kad reguliuojamojo subjekto ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

2. Tikrintojas planuoja ir atlieka patikrą laikydamasis profesinio skepticizmo nuostatos, pripažindamas, kad gali būti aplinkybių, dėl kurių reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateikta informacija gali turėti esminių netikslumų.

3. Atlikdamas patikrą tikrintojas turi vadovautis viešuoju interesu ir būti nepriklausomas nuo reguliuojamojo subjekto ir nuo kompetentingų institucijų, atsakingų už Direktyvos 2003/87/EB taikymą.

4. Atlikdamas patikrą tikrintojas įvertina, ar:

a) reguliuojamojo subjekto ataskaita yra išsami ir atitinka Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 X ir Xb prieduose nustatytus reikalavimus;

b) reguliuojamasis subjektas laikėsi leidimo išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas reikalavimų ir kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano;

c) reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateiktuose duomenyse nėra esminių netikslumų;

d) gali būti pateikta informacija, pagrindžianti reguliuojamojo subjekto duomenų srauto valdymo veiklą, kontrolės sistemą ir susijusias procedūras, skirtas reguliuojamojo subjekto stebėsenos ir ataskaitų teikimo kokybei tobulinti.

Siekdamas įvykdyti šios pastraipos c punkto reikalavimus, tikrintojas gauna iš reguliuojamojo subjekto aiškių ir objektyvių įrodymų, kuriais pagrindžiamas ataskaitoje nurodytas bendras išmestų teršalų kiekis, ir atsižvelgia į visą kitą reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateiktą informaciją.

5. Tikrintojas rekomenduoja reguliuojamajam subjektui gauti reikiamą kompetentingos institucijos patvirtinimą, jei:

a) kompetentinga institucija nepatvirtino stebėsenos plano pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75b straipsnio 2 dalį;

b) stebėsenos planas nėra išsamus;

c) per ataskaitinį laikotarpį padaryta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75b straipsnio 3 dalyje nurodytų reikšmingų pakeitimų, kurių kompetentinga institucija nėra atitinkamai patvirtinusi.

Kompetentingai institucijai suteikus patvirtinimą, tikrintojas atitinkamai tęsia, kartoja arba pritaiko patikros veiklą. Jei iki patikros ataskaitos išdavimo to patvirtinimo negaunama, tikrintojas tai nurodo patikros ataskaitoje.

6. Jei tikrintojas nustato, kad reguliuojamasis subjektas nesilaiko Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066, tas pažeidimas nurodomas patikros ataskaitoje, net jeigu atitinkamą stebėsenos planą yra patvirtinusi kompetentinga institucija.

43c straipsnis

Ikisutartiniai įpareigojimai

1. Prieš įsipareigodamas atlikti patikrą, tikrintojas įgyja deramų žinių apie reguliuojamąjį subjektą, kad galėtų įvertinti, ar jis gali atlikti patikrą. Šiuo tikslu tikrintojas atlieka bent šiuos veiksmus:

a) įvertina riziką, susijusią su įsipareigojimu atlikti reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą pagal šį reglamentą;

b) peržiūri reguliuojamojo subjekto pateiktą informaciją, kad galėtų nustatyti patikros aprėptį;

c) įvertina, ar įsipareigojimas priklauso jo akreditavimo sričiai;

d) įvertina, ar jis turi pakankamai kompetencijos, darbuotojų ir išteklių, kad galėtų surinkti tikrinimo grupę, gebančią įvertinti sudėtingą reguliuojamojo subjekto veiklą ir transporto priemonių parką, taip pat ar jis yra pajėgus per reikiamą laikotarpį sėkmingai pabaigti patikros veiklą;

e) įvertina, ar jis yra pajėgus užtikrinti, kad jo surinksima tikrinimo grupė būtų pakankamai kompetentinga, ir joje būtų asmenų, kurie galėtų tinkamai atlikti konkretaus reguliuojamojo subjekto patikros veiklą;

f) nustato, kiek laiko reikia skirti kiekvienam patikros įsipareigojimui atlikti, kad patikra būtų atlikta tinkamai.

2. Reguliuojamasis subjektas pateikia tikrintojui visą svarbią informaciją, suteikiančią tikrintojui galimybę vykdyti 1 dalyje nurodytą veiklą.

43d straipsnis

Patikros trukmės nustatymas

1. Nustatydamas 43c straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto patikros įsipareigojimo atlikimo trukmę, tikrintojas atsižvelgia bent į šiuos veiksnius:

a) reguliuojamojo subjekto sudėtingumą;

b) informacijos lygį ir kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano sudėtingumą;

c) reikalaujamą reikšmingumo lygį;

d) reguliuojamojo subjekto duomenų srauto valdymo veiklos ir kontrolės sistemos sudėtingumą ir išsamumą;

e) su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu susijusios informacijos ir duomenų buvimo vietą.

2. Tikrintojas užtikrina, kad patikros sutartyje būtų numatyta galimybė patikrai skirti papildomai laiko sutartyje numatytajam, jei tokio papildomo laiko prireikia strateginei analizei, rizikos analizei ar kitai patikros veiklai atlikti. Papildomo laiko gali reikėti bent tokiose situacijose:

a) atliekant patikrą paaiškėja, kad duomenų srauto valdymo veikla, kontrolės veikla arba reguliuojamojo subjekto logistinė veikla yra sudėtingesnės nei iš pradžių manyta;

b) atlikdamas patikrą tikrintojas duomenų rinkiniuose randa netikslumų, neatitikčių, nustato, kad trūksta duomenų, arba randa klaidų.

3. Tikrintojas įrašo nustatytą patikros trukmę į patikros vidaus dokumentus.

43e straipsnis

Reguliuojamojo subjekto teikiama informacija

1. Prieš atlikdamas strateginę analizę ir kitais patikros laikotarpio momentais reguliuojamasis subjektas tikrintojui pateikia visą šią informaciją:

a) reguliuojamojo subjekto leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas;

b) naujausią reguliuojamojo subjekto stebėsenos plano versiją, taip pat kitas svarbias kompetentingos institucijos patvirtintas stebėsenos plano versijas, įskaitant to patvirtinimo įrodymus;

c) reguliuojamojo subjekto duomenų srauto valdymo veiklos aprašymą;

d) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 59 straipsnio 2 dalies a punkte ir 75o straipsnyje nurodytą reguliuojamojo subjekto rizikos vertinimą ir visos kontrolės sistemos aprašą;

e) kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane minimas procedūras, įskaitant duomenų srauto operacijų ir kontrolės veiklos vykdymo procedūras;

f) reguliuojamojo subjekto ataskaitą, įskaitant jo pateiktą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xb priede nurodytą informaciją;

g) informaciją, išvardytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede, jei reguliuojamasis subjektas gavo informaciją veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba laivybos bendrovės ataskaitoje, kaip nustatyta to įgyvendinimo reglamento 75v straipsnio 2 dalyje;

h) jei reguliuojamasis subjektas gavo informaciją veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba laivybos bendrovės ataskaitoje, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xa priede, – visas su tuo reguliuojamuoju subjektu susijusias pastabas ar išvadas, apie kurias patikros ataskaitoje pranešė tikrintojas, tikrinantis veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba laivybos bendrovės ataskaitą pagal šio reglamento 27 straipsnio 3 dalies l, o, re ir s punktus;

i) jei taikytina, kompetentingos institucijos patvirtintą reguliuojamojo subjekto ėminių ėmimo planą, nurodytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 33 straipsnyje ir 75k straipsnio 1 dalyje;

j) jeigu ataskaitiniu laikotarpiu stebėsenos planas buvo pakeistas, visų šių pakeitimų įrašus pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 16 straipsnio 3 dalį ir 75b straipsnio 1 dalį;

k) jei taikytina, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75q straipsnyje nurodytas ataskaitas;

l) ankstesnių metų patikros ataskaitos kopiją, jei tikrintojas reguliuojamojo subjekto patikros tais ankstesniais metais neatliko;

m) visą susijusį susirašinėjimą su kompetentinga institucija, visų pirma informaciją, susijusią su pranešimais apie stebėsenos plano pakeitimus, taip pat ataskaitose pateiktų duomenų ištaisymą;

n) jeigu taikytina, kompetentingos institucijos patvirtinimą dėl nevykimo į vietą pagal šio reglamento 43v ir 43w straipsnius;

o) reguliuojamojo subjekto įrodymus, kuriais patvirtinama atitiktis stebėsenos plane nustatytų pakopų neapibrėžties ribinėms vertėms;

p) visą kitą svarbią informaciją, reikalingą patikrai planuoti ir atlikti.

2. Prieš tikrintojui išduodant patikros ataskaitą, reguliuojamasis subjektas pateikia tikrintojui galutinę aprobuotą ir vidaus tvarka patvirtintą reguliuojamojo subjekto ataskaitą.

43f straipsnis

Strateginė analizė

1. Patikros pradžioje tikrintojas atlieka visos su reguliuojamuoju subjektu susijusios veiklos strateginę analizę, kad įvertintų tikėtiną patikros užduočių pobūdį, mastą ir sudėtingumą.

2. Kad suprastų reguliuojamojo subjekto vykdomą veiklą, tikrintojas surenka ir peržiūri informaciją, būtiną įvertinti, ar tikrinimo grupė yra pakankamai kompetentinga atlikti patikrą, nustatyti, ar sutartyje nurodyta tikrinimo trukmė nustatyta teisingai, ir įsitikinti, kad ji yra pajėgi atlikti reikiamą rizikos analizę. Ta informacija apima bent:

a) 43e straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją;

b) reikalaujamą reikšmingumo lygį;

c) informaciją, gautą per ankstesnių metų patikras, jeigu tikrintojas atlieka to paties reguliuojamojo subjekto patikrą.

3. Peržiūrėdamas 1 dalyje nurodytą informaciją, tikrintojas įvertina bent šiuos dalykus:

a) reguliuojamojo subjekto kategoriją ir sektoriaus veiklą, kuriai skirtą kurą reguliuojamasis subjektas išleidžia vartoti;

b) kuro tiekimo grandinės sudėtingumą ir kuro vartotojų skaičių ir rūšį;

c) kompetentingos institucijos patvirtintą stebėsenos planą, taip pat tame stebėsenos plane nustatytos metodikos ypatumus ir masto koeficientą, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 VIIa skyriuje;

d) kuro srautų pobūdį, mastą ir sudėtingumą, taip pat įrangą, duomenų šaltinius ir procesus, kuriuos naudojant nustatytas išleisto kuro kiekis, apskaičiavimo faktorių kilmę ir taikymą bei kitus pirminius duomenų šaltinius;

e) duomenų srauto valdymo veiklą, kontrolės sistemą ir kontrolės aplinką.

4. Atlikdamas strateginę analizę tikrintojas patikrina:

a) ar jam pateiktas stebėsenos planas yra naujausios versijos ir, jei reikalaujama, ar patvirtintas kompetentingos institucijos;

b) ar per ataskaitinį laikotarpį stebėsenos planas buvo pakeistas;

c) jei taikytina, ar apie šios pastraipos b punkte nurodytus pakeitimus buvo pranešta kompetentingai institucijai pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 15 straipsnio 1 dalį ir 75b straipsnio 1 dalį arba 75g straipsnį arba ar tuos pakeitimus patvirtino kompetentinga institucija pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 15 straipsnio 2 dalį ir 75b straipsnio 1 dalį.

43g straipsnis

Rizikos analizė

1. Kad sėkmingai parengtų, suplanuotų ir atliktų patikrą, tikrintojas nustato ir išanalizuoja šiuos dalykus:

a) būdingąją riziką;

b) kontrolės veiklą;

c) jeigu b punkte nurodyta kontrolės veikla yra įvykdyta, kontrolės riziką, susijusią su tos kontrolės veiklos veiksmingumu.

2. Nustatydamas ir analizuodamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytus dalykus, tikrintojas atsižvelgia bent į:

a) 43f straipsnio 1 dalyje nurodytos strateginės analizės išvadas;

b) 43e straipsnyje ir 43f straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą informaciją;

c) 43f straipsnio 2 dalies b punkte nurodytą reikšmingumo lygį.

3. Tikrintojas, nustatęs, kad reguliuojamasis subjektas savo rizikos vertinime nenustatė susijusios būdingosios rizikos ir kontrolės rizikos, apie tai praneša reguliuojamajam subjektui.

4. Jeigu reikia atsižvelgiant į patikros metu gautą informaciją, tikrintojas persvarsto rizikos analizę ir iš dalies keičia arba kartoja reikalingą patikros veiklą.

43h straipsnis

Patikros planas

1. Tikrintojas, remdamasis strateginės analizės ir rizikos analizės metu gauta informacija ir nustatyta rizika, parengia patikros planą, į kurį įtraukia bent šiuos elementus:

a) patikros programą, kurioje aprašomas patikros veiklos pobūdis ir aprėptis, taip pat šios veiklos atlikimo laikas ir būdas;

b) tikrinimo planą, kuriame nustatoma kontrolės veiklos ir kontrolės veiklos procedūrų tikrinimo aprėptis ir metodai;

c) duomenų imties sudarymo planas, kuriame aprašoma duomenų imties sudarymo, susijusio su duomenų taškais, kuriais grindžiamas suvestinis išmestų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis reguliuojamojo subjekto ataskaitoje, aprėptis ir metodai.

2. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą tikrinimo planą tikrintojas sudaro taip, kad galėtų nustatyti, kiek galima pasitikėti atitinkama kontrolės veikla vertinant atitiktį 43b straipsnio 4 dalies b ir c punktuose nustatytiems reikalavimams.

Nustatydamas imties dydį ir imties sudarymo veiklą, skirtą kontrolės veiklai patikrinti, tikrintojas atsižvelgia į šiuos elementus:

a) būdingąją riziką;

b) kontrolės aplinką;

c) susijusią kontrolės veiklą;

d) reikalavimą pateikti pagrįstai patikimą patikros išvadą.

3. 1 dalies c punkte nurodytų duomenų imties sudarymo tikslais nustatydamas imties dydį ir imties sudarymo veiklą, tikrintojas atsižvelgia į šiuos elementus:

a) būdingąją riziką ir kontrolės riziką;

b) analitinių procedūrų rezultatus;

c) reikalavimą pateikti pagrįstai patikimą patikros išvadą;

d) reikšmingumo lygį;

e) atskiro duomenų elemento poveikio visam duomenų rinkiniui svarbą.

4. Tikrintojas sudaro ir įgyvendina patikros planą taip, kad patikros rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio, suteikiančio galimybę pateikti pagrįstą patikinimą, kad reguliuojamojo subjekto ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

5. Jeigu tikrintojas, atlikdamas patikrą, nustato, kad esama papildomos rizikos, kurią būtina sumažinti, arba jeigu iš tiesų rizika yra mažesnė nei iš pradžių manyta, jis atnaujina rizikos analizę ir patikros planą ir atitinkamai pritaiko patikros veiklą.

43i straipsnis

Patikros veikla

Tikrintojas įgyvendina patikros planą ir, remdamasis rizikos analize, patikrina kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano įgyvendinimą.

Tuo tikslu tikrintojas atlieka bent esminį patikrinimą, kurį sudaro analitinės procedūros, duomenų tikrinimas ir stebėsenos metodikos patikrinimas, ir patikrina:

a) duomenų srauto valdymo veiklą ir taikomas duomenų srauto sistemas, įskaitant informacinių technologijų sistemas;

b) ar reguliuojamojo subjekto vykdoma kontrolės veikla tinkamai patvirtinta dokumentais, įdiegta, reguliariai atnaujinama ir ar ja veiksmingai mažinama būdingoji rizika;

c) ar stebėsenos plane nurodytos procedūros yra veiksmingos mažinant būdingąją riziką ir kontrolės riziką ir ar tos procedūros yra įgyvendintos, pakankamai dokumentuotos ir tinkamai atnaujinamos.

Vykdydamas antros pastraipos a punktą tikrintojas, remdamasis duomenų srauto valdymo veiklos operacijų eiliškumu ir jų tarpusavio sąveika, atseka visą duomenų srautą nuo pirminio šaltinio duomenų iki reguliuojamojo subjekto ataskaitos parengimo.

43j straipsnis

Analitinės procedūros

1. Tikrintojas taiko analitines procedūras, kad įvertintų duomenų patikimumą ir išsamumą, kai, remiantis būdingąja rizika, kontrolės rizika ir reguliuojamojo subjekto kontrolės veiklos tinkamumu, matyti, kad tokias analitines procedūras būtina taikyti.

2. Vykdydamas 1 dalyje nurodytas analitines procedūras, tikrintojas įvertina ataskaitose pateiktus duomenis, kad nustatytų galimas rizikos sritis ir paskui patvirtintų bei pritaikytų numatomą patikros veiklą. Tikrintojas bent:

a) įvertina tam tikro laikotarpio duomenų arba tam tikrų palyginamų duomenų vienetų svyravimų ir tendencijų tikėtinumą;

b) nustato akivaizdžius riktus, netikėtus duomenis ir duomenų spragas.

3. Taikydamas 1 dalyje nurodytas analitines procedūras, tikrintojas atlieka šias procedūras:

a) prieš atlikdamas 43i straipsnyje nurodytą veiklą jis atlieka preliminarias suvestinių duomenų analitines procedūras, kad suprastų ataskaitose pateiktų duomenų pobūdį, sudėtingumą ir svarbą;

b) esmines suvestinių duomenų ir duomenų taškų, kuriais remiantis buvo parengti šie suvestiniai duomenys, analitines procedūras, kad nustatytų galimas struktūrines klaidas ir akivaizdžius riktus;

c) galutines suvestinių duomenų analitines procedūras, kad užtikrintų, jog visos atliekant patikrą nustatytos klaidos buvo tinkamai ištaisytos.

4. Tikrintojas, radęs riktų, svyravimų, tendencijų ir duomenų spragų ar duomenų, kurie nedera su kita susijusia informacija arba gerokai skiriasi nuo tikėtinų kiekių arba santykinių verčių, turi gauti reguliuojamojo subjekto paaiškinimus, pagrįstus susijusiais papildomais įrodymais.

Remdamasis pateiktais paaiškinimais ir papildomais įrodymais, tikrintojas įvertina poveikį patikros planui ir atliktinai patikros veiklai.

43k straipsnis

Duomenų patikrinimas

1. Tikrintojas patikrina reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateiktus duomenis atlikdamas išsamų duomenų patikrinimą, apimantį duomenų atsekimą iki pirminio duomenų šaltinio, duomenų kryžminį palyginimą su išoriniais duomenų šaltiniais, sutikrinimą, atitinkamų duomenų ribinių verčių palyginimą ir perskaičiavimus.

2. Tikrindamas 1 dalyje nurodytus duomenis ir atsižvelgdamas į patvirtintą stebėsenos planą, įskaitant jame aprašytas procedūras, tikrintojas patikrina šiuos dalykus:

a) reguliuojamojo subjekto stebėsenos ribas, įskaitant vietas, iš kurių kuras išleidžiamas vartotojui;

b) kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane aprašytų išleistų kuro srautų išsamumą, taip pat susijusius kuro kiekius ir išmetamųjų teršalų kiekio duomenis;

c) ar suvestiniai išleisto kuro kiekio duomenys atitinka kuro pirkimo ar kuro tiekimo kitais būdais reguliuojamajam subjektui duomenis;

d) reguliuojamojo subjekto ataskaitoje pateiktų suvestinių duomenų atitiktį pirminio šaltinio duomenims;

e) duomenų patikimumą ir tikslumą.

43l straipsnis

Stebėsenos metodikos taikymo tinkamumo patikra

1. Tikrintojas patikrina, ar tinkamai taikoma ir įgyvendinama stebėsenos plane kompetentingos institucijos patvirtinta stebėsenos metodika, atsižvelgdamas į konkrečius tos stebėsenos metodikos ypatumus.

2. Tikrindamas reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą, tikrintojas patikrina, ar tinkamai taikomas ir įgyvendinamas kompetentingos institucijos patvirtintas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 33 ir 75k straipsniuose nurodytas ėminių ėmimo planas.

3. Jeigu Įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2066 reikalaujama, kad reguliuojamasis subjektas įrodytų atitiktį veiklos duomenų ir apskaičiavimo faktorių neapibrėžties ribinėms vertėms, tikrintojas patvirtina patvirtintame stebėsenos plane nustatytiems neapibrėžties lygiams apskaičiuoti naudotos informacijos tinkamumą.

4. Tikrindamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą stebėsenos metodiką, tikrintojas patikrina, ar tinkamai taikomas ir įgyvendinamas metodas, kuriuo nustatomas masto koeficientas, nustatytas kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 VIIa skyriuje.

5. Tikrintojas patikrina reguliuojamojo subjekto įrodymus, kad kuras išleistas vartoti sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III skyrius.

6. Kad įvertintų, ar kuras, išleistas vartoti sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III skyrius, naudojamas tais pačiais ataskaitiniais metais ir gali būti atskaitytas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75v straipsnio 4 dalį, tikrintojas patikrina, ar šio reglamento 43e straipsnio 1 dalies g punkte nurodyta informacija atitinka informaciją reguliuojamojo subjekto ataskaitoje, pateiktoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xb priedą.

43m straipsnis

Trūkstamų duomenų gavimo metodų tikrinimas

1. Jeigu trūkstamiems duomenims gauti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 66 ir 75o straipsnius buvo taikomi kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane nustatyti metodai, tikrintojas patikrina, ar taikyti metodai konkrečiam atvejui buvo tinkami ir ar jie buvo taikomi teisingai.

Jeigu kompetentinga institucija pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 66 ir 75o straipsnius reguliuojamajam subjektui leido naudoti kitus metodus negu nurodytieji šios dalies pirmoje pastraipoje, tikrintojas patikrina, ar patvirtintasis metodas taikytas teisingai ir tinkamai dokumentuotas.

Jeigu reguliuojamasis subjektas negali laiku gauti tokio leidimo, tikrintojas patikrina, ar reguliuojamojo subjekto taikomu trūkstamų duomenų gavimo metodu užtikrinama, kad išmestas teršalų kiekis nebūtų nepakankamai įvertintas ir kad taikant šį metodą nebūtų padaryta esminių netikslumų.

2. Tikrintojas patikrina, ar reguliuojamojo subjekto vykdoma kontrolės veikla, skirta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 66 ir 75o straipsniuose nurodytų duomenų trūkumui išvengti, yra veiksminga.

43n straipsnis

Imties sudarymas

1. Tikrindamas 43i straipsnio b ir c punktuose nurodytos kontrolės veiklos ir procedūrų atitiktį arba atlikdamas 43j ir 43k straipsniuose nurodytą tikrinimą, tikrintojas gali taikyti konkrečiam reguliuojamajam subjektui pritaikytus imties sudarymo metodus, jeigu, remiantis rizikos analize, imties sudarymas laikomas pagrįstu.

2. Jeigu tikrintojas, sudarydamas imtį, nustato neatitiktį arba netikslumą, jis paprašo, kad reguliuojamasis subjektas paaiškintų pagrindines neatitikties arba netikslumo priežastis, kad galėtų įvertinti neatitikties arba netikslumo poveikį ataskaitose pateiktiems duomenims. Remdamasis tokio vertinimo rezultatais, tikrintojas nustato, ar reikia atlikti papildomus patikros veiksmus, ar turi būti padidintas imties dydis ir kurią duomenų visumos dalį reguliuojamasis subjektas privalo pataisyti.

3. Tikrintojas patikros vidaus dokumentuose registruoja 43i–43l straipsniuose nurodyto tikrinimo rezultatus, įskaitant išsamią informaciją apie papildomas imtis.

43o straipsnis

Netikslumų, neatitikčių ir reikalavimų nesilaikymo atvejų šalinimas

1. Jeigu atlikdamas patikrą tikrintojas randa netikslumų, neatitikčių ar Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejų, jis apie juos laiku praneša reguliuojamajam subjektui ir paprašo juos deramai ištaisyti. Reguliuojamasis subjektas ištaiso visus netikslumus ar neatitiktis, apie kuriuos jam pranešama.

Jeigu nustatomas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejis, reguliuojamasis subjektas apie jį nepagrįstai nedelsdamas praneša kompetentingai institucijai ir prireikus tą reikalavimų nesilaikymo atvejį pašalina.

2. Visus reguliuojamojo subjekto per patikrą ištaisytus netikslumus, neatitiktis ar Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejus tikrintojas patikros vidaus dokumentuose registruoja ir pažymi kaip ištaisytus.

3. Jei reguliuojamasis subjektas netikslumų ar neatitikčių, apie kuriuos tikrintojas jam praneša pagal 1 dalį, neištaiso prieš tikrintojui išduodant patikros ataskaitą, tikrintojas paprašo, kad reguliuojamasis subjektas paaiškintų pagrindines neatitikties ar netikslumo priežastis, kad galėtų įvertinti neatitikčių ar netikslumų poveikį ataskaitose pateiktiems duomenims.

Tikrintojas nustato, ar neištaisyti netikslumai atskirai arba kartu su kitais netikslumais neturi reikšmingo poveikio bendram ataskaitose nurodytam išmetamųjų teršalų kiekiui. Vertindamas netikslumų reikšmingumą, tikrintojas atsižvelgia į jų dydį ir pobūdį, taip pat į konkrečias jų atsiradimo aplinkybes.

Tikrintojas įvertina, ar neištaisyta neatitiktis atskirai arba kartu su kitomis neatitiktimis neturi poveikio ataskaitose pateiktiems duomenims ir ar dėl to neatsiranda esminių netikslumų.

Jei reguliuojamasis subjektas pagal 1 dalį nepašalina Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejo prieš tikrintojui išduodant patikros ataskaitą, tikrintojas įvertina, ar nepašalintas reikalavimų nesilaikymo atvejis neturi poveikio ataskaitose pateiktiems duomenims ir ar dėl jo neatsiranda esminių netikslumų.

Tikrintojas gali laikyti netikslumus esminiais net jei jų reikšmingumo lygis atskirai arba kartu su kitais netikslumais yra mažesnis negu nustatyta 43p straipsnyje, jei tai pagrįsta netikslumų dydžiu bei pobūdžiu ir konkrečiomis jų atsiradimo aplinkybėmis.

43p straipsnis

Reikšmingumo lygis

1. Reguliuojamųjų subjektų, kurių metinis išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su vartoti išleistu kuru, yra ne didesnis kaip 500 000 tonų CO_2e, reikšmingumo lygis reguliuojamojo subjekto ataskaitų tikrinimo tikslais yra 5 proc. viso ataskaitose nurodyto išmetamo ŠESD kiekio per tikrinamą ataskaitinį laikotarpį.

2. Reguliuojamųjų subjektų, kurių metinis išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su vartoti išleistu kuru, yra didesnis kaip 500 000 tonų CO_2e, reikšmingumo lygis reguliuojamojo subjekto ataskaitų tikrinimo tikslais yra 2 proc. viso ataskaitose nurodyto išmetamo ŠESD kiekio per tikrinamą ataskaitinį laikotarpį.

43q straipsnis

Išvada dėl patikros, nepriklausoma peržiūra ir registravimas

1. Baigdamas patikrą ir atsižvelgdamas į patikros metu gautą informaciją, tikrintojas:

a) patikrina galutinius iš reguliuojamojo subjekto gautus duomenis, įskaitant duomenis, pakoreguotus remiantis patikros metu gauta informacija;

b) peržiūri reguliuojamojo subjekto nurodytas galutinių duomenų ir pirmiau pateiktų duomenų skirtumų priežastis;

c) peržiūri vertinimo rezultatus, kad nustatytų, ar kompetentingos institucijos patvirtintas stebėsenos planas, įskaitant jame aprašytas procedūras, buvo tinkamai įgyvendintas;

d) įvertina, ar patikros rizika yra priimtino žemo lygio, kad būtų galima pateikti pagrįstą patikinimą;

e) užtikrina, kad būtų surinkta pakankamai įrodymų, kuriais remiantis būtų galima pateikti patikros išvadą, kuria būtų pagrįstai patikinama, kad ataskaitoje nėra esminių netikslumų;

f) užtikrina, kad patikros procesas būtų išsamiai aprašytas patikros vidaus dokumentuose ir kad patikros ataskaitoje būtų galima pateikti galutinę nuomonę.

2. Tikrintojas atlieka nepriklausomą peržiūrą pagal 25 straipsnį.

3. Tikrintojas parengia ir surenka patikros vidaus dokumentus, kuriuose pateikiama bent tokia informacija:

a) atliktos patikros veiklos rezultatai;

b) strateginė analizė, rizikos analizė ir patikros planas;

c) pakankamai informacijos, kad būtų galima pagrįsti patikros išvadą, įskaitant sprendimo, ar nustatyti netikslumai turi ar neturi esminio poveikio ataskaitoje nurodytam išmetamųjų teršalų kiekiui, pagrindimą.

Tikrinant reguliuojamojo subjekto ataskaitas taikomos 26 straipsnio 2 ir 3 dalys.

43r straipsnis

Patikros ataskaita

1. Remdamasis patikros metu surinkta informacija, tikrintojas reguliuojamajam subjektui išduoda kiekvienos išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos patikros ataskaitą. Patikros ataskaitoje nurodoma, ar:

a) patikrinta ataskaita pripažįstama tinkama;

b) reguliuojamojo subjekto ataskaitoje yra esminių netikslumų, kurie iki patikros ataskaitos išdavimo nebuvo ištaisyti;

c) pagal 43s straipsnį pernelyg siaura patikros aprėptis, todėl tikrintojas negalėjo gauti pakankamai įrodymų, kad galėtų pateikti pagrįstai patikintą patikros išvadą, kad ataskaitoje nėra esminių netikslumų;

d) dėl pavienių neatitikčių arba bendro jų poveikio trūksta aiškumo, todėl tikrintojas negali pagrįstai patikinti, kad reguliuojamojo subjekto ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

Taikant pirmos pastraipos a punktą reguliuojamojo subjekto ataskaita gali būti pripažįstama tinkama tik tuo atveju, jei joje nėra esminių netikslumų.

2. Reguliuojamasis subjektas kompetentingai institucijai pateikia patikros ataskaitą kartu su atitinkama reguliuojamojo subjekto ataskaita.

3. Patikros ataskaitoje pateikiama bent tokia informacija:

a) reguliuojamojo subjekto vardas, pavardė (pavadinimas);

b) patikros tikslai;

c) patikros aprėptis;

d) tikrintos reguliuojamojo subjekto ataskaitos nuoroda;

e) reguliuojamojo subjekto ataskaitos tikrinimo kriterijai, nurodant leidimą ir kompetentingos institucijos patvirtino stebėsenos plano versijas, taip pat kiekvieno stebėsenos plano galiojimo laikotarpį;

f) suvestiniai kiekvieno reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio duomenys, susiję su išleistu vartoti kuru, skirtu Direktyvos 2003/87/EB III priede nurodytai veiklai;

g) ataskaitinis laikotarpis, susijęs su patikra;

h) reguliuojamojo subjekto, kompetentingos institucijos ir tikrintojo atsakomybė;

i) patikros išvada;

j) nustatytų netikslumų ir neatitikčių, kurie nebuvo ištaisyti iki patikros ataskaitos išdavimo, aprašymas;

k) apsilankymų vietoje datos ir apsilankiusieji asmenys, taip pat virtualių apsilankymų vietoje datos;

l) informacija apie tai, ar buvo atsisakyta vykti į vietą, taip pat tokių atsisakymų vykti į vietą priežastys;

m) informacija apie tai, ar buvo atliktas virtualus apsilankymas vietoje, taip pat virtualių apsilankymų vietoje priežastys ir kompetentingos institucijos patvirtinimo data;

n) patvirtinimas, kad tikrintojas atliko tikrinimą pagal šio reglamento 43l straipsnio 6 dalį ir kad šio reglamento 43e straipsnio 1 dalies g punkte nurodyta informacija atitinka reguliuojamojo subjekto ataskaitos, susijusios su Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 Xb priedu, informaciją;

o) visi atliekant patikrą nustatyti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejai;

p) jeigu reikiamu laiku negalima gauti kompetentingos institucijos patvirtinimo dėl metodo, taikomo siekiant papildyti trūkstamus duomenis pagal šio reglamento 43m straipsnio 1 dalies trečią pastraipą, nurodoma, ar taikytas metodas yra konservatyvus, ir ar jį taikant atsiranda ar neatsiranda esminių netikslumų;

q) jeigu taikytina, tobulinimo rekomendacijos;

r) ES ATLPS audito vadovo, nepriklausomą peržiūrą atliekančio asmens ir, jeigu taikytina, ES ATLPS auditoriaus bei dalyko eksperto, kurie dalyvavo atliekant reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikrą, vardai ir pavardės (arba pavadinimai);

s) data ir tikrintojo vardu įgalioto asmens parašas, nurodant jo vardą ir pavardę.

4. Tikrintojas patikros ataskaitoje pakankami išsamiai apibūdina netikslumus, neatitiktis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejus, kad reguliuojamajam subjektui ir kompetentingai institucijai būtų aišku:

a) netikslumo, neatitikties ar Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 reikalavimų nesilaikymo atvejo dydis ir pobūdis;

b) kodėl netikslumas turi esminį poveikį arba jo neturi;

c) su kokia reguliuojamojo subjekto ataskaitos dalimi yra susijęs netikslumas arba su kokia stebėsenos plano dalimi yra susijusi neatitiktis;

d) su kokiu Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 straipsniu yra susijęs reikalavimų nesilaikymo atvejis.

43s straipsnis

Patikros aprėpties apribojimai

Tikrintojas gali padaryti išvadą, kad 43r straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta patikros aprėptis yra pernelyg siaura bet kuriuo iš šių atvejų:

a) trūksta duomenų, kurių neturėdamas tikrintojas negali gauti įrodymų, reikalingų patikros rizikai sumažinti iki lygio, būtino norint pateikti pagrįstą patikinimą;

b) stebėsenos planas nepatvirtintas kompetentingos institucijos;

c) nepakankama stebėsenos plano aprėptis arba jis nepakankamai aiškus, kad būtų galima padaryti patikros išvadą;

d) reguliuojamasis subjektas nesuteikė tikrintojui pakankamai informacijos, kad šis galėtų atlikti patikrą.

43t straipsnis

Nepašalintų neesminių neatitikčių šalinimas

1. Tikrintojas įvertina, ar reguliuojamasis subjektas ištaisė ankstesnio stebėsenos laikotarpio patikros ataskaitoje nurodytas neatitiktis, jei jų buvo, laikydamasis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75q straipsnio 4 dalyje reguliuojamajam subjektui nustatytų reikalavimų.

Jeigu reguliuojamasis subjektas šių neatitikčių neištaisė pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75q straipsnio 4 dalį, tikrintojas išnagrinėja, ar dėl to padidėja arba gali padidėti netikslumų rizika.

Tikrintojas patikros ataskaitoje nurodo, ar reguliuojamasis subjektas ištaisė šias neatitiktis.

2. Tikrintojas patikros vidaus dokumentuose išsamiai registruoja, kada ir kaip reguliuojamasis subjektas per patikrą ištaisė nustatytas neatitiktis.

43u straipsnis

Stebėsenos ir ataskaitų teikimo tvarkos tobulinimas

1. Jeigu tikrintojas nustatė tobulintinas su šios dalies a–d punktais susijusias reguliuojamojo subjekto veiklos sritis, jis patikros ataskaitoje pateikia tobulinimo rekomendacijas, susijusias su reguliuojamojo subjekto veikla, apimančia tuos punktus:

a) reguliuojamojo subjekto rizikos vertinimas;

b) duomenų srauto valdymo veiklos ir kontrolės veiklos rengimas, dokumentavimas, įgyvendinimas ir reguliarus atnaujinimas, taip pat kontrolės sistemos vertinimas;

c) duomenų srauto operacijų procedūrų, kontrolės veiklos įgyvendinimo procedūrų ir kitų procedūrų, kurias reguliuojamasis subjektas privalo nustatyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066, rengimas, dokumentavimas, įgyvendinimas ir reguliarus atnaujinimas;

d) išmetamųjų teršalų kiekio stebėsena ir ataskaitų teikimas, įskaitant tuos atvejus, kai tai daroma siekiant aukštesnės pakopos, sumažinti riziką ir padidinti stebėsenos bei ataskaitų teikimo veiksmingumą.

2. Tikrintojas, atlikdamas patikrą kitais metais po tobulinimo rekomendacijų patikros ataskaitoje pateikimo, patikrina, ar reguliuojamasis subjektas tas tobulinimo rekomendacijas įgyvendino ir kaip jis tai padarė.

Jeigu reguliuojamasis subjektas tų rekomendacijų neįgyvendino arba įgyvendino jas netinkamai, tikrintojas įvertina, kokį poveikį tai turi netikslumų ir neatitikties rizikai.

43v straipsnis

Apsilankymai vietoje ir supaprastinta patikra

1. Atlikdamas patikrą, tikrintojas pagal poreikį vieną ar daugiau kartų apsilanko vietoje, kad įvertintų matavimo prietaisų ir stebėsenos sistemų veikimą, atliktų apklausas, šiame skyriuje reikalaujamus veiksmus, taip pat tam, kad surinktų pakankamai informacijos ir įrodymų, suteikiančių jam galimybę padaryti išvadą, ar reguliuojamojo subjekto ataskaitoje nėra esminių netikslumų.

Per apsilankymus vietoje, kurie rengiami pagal pirmą pastraipą, tikrintojas taip pat įvertina išleistų kuro srautų ir išleisto kuro kiekio išsamumą.

2. Reguliuojamasis subjektas suteikia tikrintojui galimybę patekti į jo veiklos vietas.

3. Tikrindamas reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitą, tikrintojas, remdamasis rizikos analize, nusprendžia, ar reikalingi apsilankymai kitose vietose, įskaitant vietas, kuriose atliekamos atitinkamos duomenų srauto ir kontrolės veiklos operacijos, pavyzdžiui, įmonės centrinė būstinė ir kiti ne įrenginio vietoje esantys biurai.

4. Nukrypdamas nuo 1 dalies, tikrintojas gali nuspręsti atsisakyti apsilankymų vietose, kuriose reguliuojamieji subjektai vykdo savo veiklą. Šis sprendimas grindžiamas tokiais kriterijais:

a) rizikos analizės išvados;

b) patvirtinimas, kad tikrintojas gali nuotoliniu būdu gauti visus susijusius duomenis;

c) patvirtinimas, kad laikomasi nevykimo į vietą sąlygų pagal šio reglamento 43w straipsnį;

d) patvirtinimas, kad reikalavimai dėl privalomų apsilankymų vietoje pagal šio straipsnio 7 dalį tam reguliuojamajam subjektui netaikomi.

Tikrintojas apie savo sprendimą nepagrįstai nedelsdamas praneša reguliuojamajam subjektui.

5. Reguliuojamasis subjektas kompetentingai institucijai pateikia prašymą, kad kompetentinga institucija patvirtintų tikrintojo sprendimą nevykti į vietą. Prašyme pateikiama bent ši informacija:

a) rizikos analizės išvados;

b) įrodymai, kad reikiamus duomenis galima gauti nuotoliniu būdu;

c) įrodymai, kad laikomasi nevykimo į veiklos vietą sąlygų pagal šio reglamento 43w straipsnį;

d) įrodymai, kad reikalavimai dėl privalomų apsilankymų vietoje pagal šio straipsnio 7 dalį tam reguliuojamajam subjektui netaikomi.

Kompetentingos institucijos patvirtinimo nereikalaujama mažataršiams reguliuojamiesiems subjektams, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75n straipsnio 1 dalyje.

6. Atsižvelgdama į 5 dalies a–d punktuose nurodytą informaciją, kompetentinga institucija nusprendžia, ar patvirtinti tikrintojo sprendimą neatvykti į vietą.

Jei kompetentinga institucija neatsako į reguliuojamojo subjekto paraišką pagal 5 dalį per du mėnesius nuo jos gavimo, tikrintojo sprendimas laikomas patvirtintu.

7. Tikrintojas visuomet vyksta į vietą, jeigu:

a) tikrintojas pirmą kartą tikrina reguliuojamojo subjekto ataskaitą;

b) tikrintojas nebuvo apsilankęs vietoje du iš karto prieš einamąjį ataskaitinį laikotarpį ėjusius ataskaitinius laikotarpius;

c) ataskaitiniu laikotarpiu pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75b straipsnio 3 dalį padaryta reikšmingų stebėsenos plano pakeitimų.

43w straipsnis

Nevykimo į vietą sąlygos

Kad būtų galima nevykti į vietą, turi būti įvykdyta bet kuri iš šių sąlygų:

1. reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikra yra susijusi su A kategorijos subjektu, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75e straipsnio 2 dalies a punkte, ir:

a) reguliuojamojo subjekto vartoti išleidžiamo kuro srautai yra standartinis komercinis kuras;

b) apskaičiavimo faktoriams taikomos numatytosios vertės;

c) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75l straipsnio 1 dalį kiekvienam kuro srautui taikomas masto koeficientas yra 1;

2. reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikra yra susijusi su mažataršiu reguliuojamuoju subjektu, apibrėžtu Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75n straipsnio 1 dalyje;

3. reguliuojamojo subjekto išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos patikra yra susijusi su A kategorijos subjektu, nurodytu Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75e straipsnio 2 dalies a punkte, arba B kategorijos subjektu, nurodytu to įgyvendinimo reglamento 75e straipsnio 2 dalies b punkte, ir:

a) atitinkamas reguliuojamasis subjektas yra subjektas, kuriam taikomas įpareigojimas teikti ataskaitas pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliamos Tarybos direktyvos 2003/96/EB (*) ir (ES) 2020/262 (**), remiantis tų aktų tikslais naudojamais matavimo metodais, kai tie metodai grindžiami nacionaline metrologine kontrole;

b) atitinkami kuro srautai yra energiniai produktai, kuriems taikomi nacionalinės teisės aktai, kuriais į nacionalinę teisę perkeliamos Tarybos direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262, remiantis tų aktų tikslais naudojamais matavimo metodais, kai tie metodai grindžiami nacionaline metrologine kontrole;

c) apskaičiavimo faktoriams taikomos numatytosios vertės;

d) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 75l straipsnio 1 dalį kiekvienam kuro srautui taikomas masto koeficientas yra 1.

43x straipsnis

Supaprastintos patikros planas ir virtualūs apsilankymai vietoje

34 ir 34a straipsniai taikomi tikrinant reguliuojamojo subjekto išmetamų ŠESD, kurioms taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius, kiekį. Tuo tikslu visos nuorodos į veiklos vykdytoją, įrenginį ir orlaivių naudotoją laikomos nuorodomis į reguliuojamąjį subjektą.

43y straipsnis

Akreditacijos sritis

Tikrintojas išduoda patikros ataskaitą tik tokiam reguliuojamajam subjektui, kurio vykdoma veikla priskiriama prie šio reglamento I priedo veiklos grupės Nr. 1c ir su kuria susijusi akreditacija tikrintojui suteikta pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 ir šio reglamento nuostatas.

43z straipsnis

Tikrintojo procedūros ir dokumentai

1. Tikrintojas nustato, patvirtina dokumentais, įdiegia ir reguliariai atnaujina vieną arba daugiau IIIa skyriuje aprašytų patikros veiklos procedūrų ir šio reglamento II priede nustatytas privalomas procedūras bei tvarką. Nustatydamas ir įgyvendindamas šias procedūras ir procesus, tikrintojas vykdo šio reglamento II priede išvardytų rūšių veiklą laikydamasis tame priede nurodyto darniojo standarto.

2. Šio reglamento 41 straipsnio 2 dalis ir 42 straipsnio 1 dalis taikomos tikrinant reguliuojamojo subjekto išmetamų ŠESD, kurioms taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius, kiekį.

3. Laikydamasis šio reglamento II priede nurodyto darniojo standarto tikrintojas reguliariai teikia informaciją reguliuojamajam subjektui ir kitoms susijusioms šalims.

43za straipsnis

Nešališkumas ir nepriklausomumas

1. Tikrintojas turi būti nepriklausomas nuo reguliuojamojo subjekto ir, vykdydamas patikrą, turi būti nešališkas.

Siekiant užtikrinti nepriklausomumą ir nešališkumą, tikrintojas ir bet kuris to paties juridinio asmens padalinys negali būti reguliuojamasis subjektas, reguliuojamojo subjekto savininkas arba priklausyti reguliuojamajam subjektui ar turėti su juo ryšių, kurie galėtų turėti poveikį jo nepriklausomumui ir nešališkumui. Be to, tikrintojas turi būti nepriklausomas nuo įstaigų, kurios parduoda apyvartinius taršos leidimus pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, nustatytą pagal Direktyvos 2003/87/EB 19 straipsnį.

2. Tikrintojo organizacinė struktūra turi būti tokia, kad būtų užtikrintas jo objektyvumas, nepriklausomumas ir nešališkumas. Taikant šį reglamentą taikomi atitinkami tikrintojo struktūros ir organizacijos reikalavimai, nustatyti II priede nurodytame darniajame standarte.

3. Tikrintojas nevykdo reguliuojamojo subjekto patikros, jei dėl jos kyla nepriimtina tikrintojo nešališkumo rizika arba tikrintojo interesų konfliktas. Tikrindamas reguliuojamojo subjekto ataskaitą, tikrintojas nesinaudoja darbuotojų arba samdytų asmenų, kuriems kyla arba gali kilti interesų konfliktas, paslaugomis. Be to, tikrintojas užtikrina, kad darbuotojų arba organizacijų veikla neturėtų neigiamo poveikio patikros konfidencialumui, objektyvumui, nepriklausomumui ir nešališkumui. Šiuo tikslu tikrintojas stebi nešališkumo riziką ir imasi tinkamų veiksmų šiai rizikai pašalinti.

Laikoma, kad pirmos pastraipos pirmame sakinyje nurodyta nepriimtina šališkumo arba interesų konflikto rizika pirmiausia kyla bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų:

a) jei tikrintojas arba bet kuris kitas to paties juridinio asmens padalinys teikia konsultavimo paslaugas, skirtas parengti dalį stebėsenos ir ataskaitų teikimo tvarkos, aprašytos kompetentingos institucijos patvirtintame stebėsenos plane, įskaitant stebėsenos metodikos, reguliuojamojo subjekto ataskaitos projekto ir stebėsenos plano projekto rengimą;

b) jei tikrintojas arba bet kuris kitas to paties juridinio asmens padalinys teikia techninę pagalbą kuriant arba reguliariai atnaujinant išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemą.

4. Laikoma, kad dėl tikrintojo ir reguliuojamojo subjekto ryšių interesų konfliktas pirmiausia kyla bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų:

a) jei tikrintojo ir reguliuojamojo subjekto tarpusavio ryšys yra pagrįstas bendra nuosavybe, bendru vadovavimu, bendru valdymu arba darbuotojais, bendrais ištekliais, bendrais finansais ir bendromis sutartimis arba rinkodara;

b) jeigu konsultavimo įstaiga, techninės pagalbos įstaiga arba kita organizacija, turinti ryšių su tikrintoju ir kelianti grėsmę tikrintojo nešališkumui, reguliuojamam subjektui suteikė 3 dalies a punkte nurodytas konsultavimo paslaugas arba tos dalies b punkte nurodytą techninę pagalbą.

Taikant pirmos pastraipos b punktą, laikoma, kad tikrintojo nešališkumui kyla pavojus, jeigu tikrintojo ryšiai su konsultavimo įstaiga, techninės pagalbos įstaiga arba kita organizacija yra pagrįsti bendra nuosavybe, bendru vadovavimu, bendru valdymu arba darbuotojais, bendrais ištekliais, bendrais finansais ir bendromis sutartimis arba rinkodara ir bendru komisinio atlyginimo už pardavimą mokėjimu arba kitokiu skatinimu už naujų klientų suradimą.

5. Tikrintojas negali subrangovui patikėti sudaryti reguliuojamojo subjekto ir tikrintojo susitarimą, atlikti nepriklausomą peržiūrą ar išduoti patikros ataskaitą. Taikant šį reglamentą, jei subrangovas atlieka kitų rūšių patikros veiklą, tikrintojas turi atitikti atitinkamus II priede nurodyto darniojo standarto reikalavimus.

Tačiau pavienių asmenų samdymas patikrai atlikti nelaikomas pirmoje pastraipoje nurodytomis užsakomosiomis paslaugomis, jei tikrintojas, samdydamas tuos asmenis, prisiima visą atsakomybę už nusamdytų darbuotojų atliktą patikros veiklą. Sudarydamas sutartis su asmenimis dėl patikros veiklos vykdymo, tikrintojas reikalauja, kad šie asmenys pasirašytų rašytinį susitarimą, kad jie laikosi tikrintojo procedūrų ir kad vykdant šią patikros veiklą nėra interesų konflikto.

6. Tikrintojas nustato, patvirtina dokumentais, įdiegia ir reguliariai atnaujina tvarką, skirtą nuolat užtikrinti tikrintojo, to paties juridinio asmens, kaip ir tikrintojas, padalinių, kitų 4 dalyje nurodytų organizacijų ir visų patikroje dalyvaujančių darbuotojų bei samdytų asmenų nešališkumą ir nepriklausomumą. Ši tvarka turi apimti tikrintojo nešališkumo ir nepriklausomumo užtikrinimo mechanizmą bei atitikti atitinkamus II priede nurodyto darniojo standarto reikalavimus.

6a. Tikrindamas tą patį reguliuojamąjį subjektą, kaip ir praėjusiais metais, tikrintojas įvertina nešališkumo riziką ir imasi priemonių nešališkumo rizikai sumažinti.

7. Nuo 2026 m., kai ES ATLPS audito vadovas penkerius metus iš eilės atlieka atitinkamo reguliuojamojo subjekto metinę išmetamų ŠESD, kurioms taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius, kiekio patikrą, jis daro trejų metų iš eilės pertrauką nuo patikros paslaugų teikimo tam pačiam reguliuojamajam subjektui.“;

_____

(*) 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

(**) 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

30) 44 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Tikrintojas, išduodantis veiklos vykdytojui, orlaivių naudotojui ar reguliuojamajam subjektui patikros ataskaitą, turi būti akredituotas tikrinti I priede nurodytą veiklą, su kuria yra susijusi jo atliekama veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitos ar reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikra.“;

31) 45 straipsnis pakeičiamas taip:

„*45 straipsnis*

Akreditavimo tikslai

Vykdydama akreditavimo veiklą ir atlikdama akredituotų tikrintojų stebėseną, kiekviena nacionalinė akreditacijos įstaiga įvertina, ar tikrintojas ir patikros veiklą vykdantys jo darbuotojai:

a) yra kompetentingi tikrinti veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitas ar reguliuojamojo subjekto ataskaitas pagal šį reglamentą;

b) tikrina veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ataskaitas ar reguliuojamojo subjekto ataskaitas laikydamiesi šio reglamento;

c) atitinka III skyriuje ir, tikrinant reguliuojamojo subjekto ataskaitą, 43y–43za straipsniuose nurodytus reikalavimus.“;

32) 48 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) atlieka reprezentatyvios reikiamos akreditavimo srities dalies ir reprezentatyvaus veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ar reguliuojamojo subjekto ataskaitos patikroje dalyvaujančių pareiškėjo darbuotojų skaičiaus darbo kokybės ir kompetencijos stebėjimą, kad įsitikintų, jog tie darbuotojai dirba laikydamiesi šio reglamento.“;

33) 56 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jeigu valstybė narė nusprendžia, kad jai ekonominiu požiūriu nenaudinga ar neperspektyvu paskirti nacionalinę akreditacijos įstaigą arba teikti akreditavimo paslaugas, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB 15 arba 30f straipsniuose, ta valstybė narė gali naudotis kitos valstybės narės nacionalinės akreditacijos įstaigos paslaugomis.“;

34) 58 straipsnio 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Vertinimo grupėje turi būti bent vienas asmuo, kuris turi žinių apie išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėseną ir ataskaitų teikimą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066, kurios yra susijusios su akreditacijos sritimi, taip pat būtų kompetentingas ir išmanytų, kaip reikia vertinti tos srities patikros veiklą įrenginyje arba orlaivių naudotojo ar reguliuojamojo subjekto veiklos vietoje, ir bent vienas asmuo, turintis žinių apie susijusius nacionalinės teisės aktus ir rekomendacinius dokumentus.“;

35) 62 straipsnio įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Nacionalinė akreditacijos įstaiga, gavusi kompetentingos institucijos, veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo, reguliuojamojo subjekto arba kitų suinteresuotųjų šalių skundą dėl tikrintojo, per pagrįstos trukmės laikotarpį, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo skundo gavimo:“;

36) 69 straipsnis pakeičiamas taip:

„*69 straipsnis*

Elektroniniai duomenų mainai ir automatinių sistemų naudojimas

1. Valstybės narės pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 74 straipsnio 1 dalį arba 75u straipsnį arba pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 13 straipsnį gali reikalauti, kad tikrintojai naudotų elektroninius patikros ataskaitų šablonus arba tam tikrus patikros ataskaitų failų formatus.

2. Kitokiems pranešimams, kuriuos veiklos vykdytojas, orlaivių naudotojas, reguliuojamasis subjektas, tikrintojas, kompetentinga institucija ir nacionalinė akreditacijos įstaiga teikia vieni kitiems, teikti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 74 straipsnio 2 dalį arba 75u straipsnį gali būti parengti standartiniai elektroniniai šablonai arba nustatytos failų formatų specifikacijos.“;

37) 71 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) numatomas patikros laikas ir vieta, įskaitant tai, ar bus surengtas fizinis ar virtualus apsilankymas vietoje;“;

38) 73 straipsnio 1 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) atitinkamus veiklos vykdytojo arba orlaivių naudotojo ar reguliuojamojo subjekto ataskaitos ir atitinkamų patikros ataskaitų patikrinimo rezultatus, pirmiausia – apie bet kokį nustatytą tikrintojo neatitikties šiam reglamentui atvejį;

b) veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo ar reguliuojamojo subjekto patikrinimo rezultatus, jeigu jie yra svarbūs nacionalinei akreditacijos įstaigai ir susiję su tikrintojo akreditavimu bei priežiūra arba jeigu šie rezultatai susiję su nustatyta to tikrintojo neatitiktimi šiam reglamentui;“;

39) 76 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nacionalinės akreditacijos įstaigos arba, jei taikytina, 55 straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinės institucijos sukuria ir tvarko duomenų bazę ir suteikia jos prieigą kitoms nacionalinėms akreditacijos įstaigoms, nacionalinėms institucijoms, tikrintojams, veiklos vykdytojams, orlaivių naudotojams, reguliuojamiesiems subjektams ir kompetentingoms institucijoms.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga sudaro vienodas prieigos prie duomenų bazių sąlygas, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingiems ir ekonomiškiems nacionalinių akreditacijos įstaigų, nacionalinių institucijų, tikrintojų, veiklos vykdytojų, orlaivių naudotojų, reguliuojamųjų subjektų ir kompetentingų institucijų informacijos mainams, ir gali tas duomenų bazes sujungti į vieną centralizuotą duomenų bazę.“;

40) 77 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) planuojamą patikrų, kurias tikrintojas yra numatęs atlikti, laiką ir vietą, įskaitant tai, ar bus surengtas fizinis ar virtualus apsilankymas vietoje;

b) veiklos vykdytojų arba orlaivių naudotojų, kurių išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos, bazinių duomenų ataskaitos, naujo rinkos dalyvio duomenų ataskaitos arba metinės veiklos lygio ataskaitos bus tikrinamos, adresus ir kontaktinius duomenis;“;

b) įterpiamas ba punktas:

„ba) reguliuojamųjų subjektų, kurių išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos bus tikrinamos, adresus ir kontaktinius duomenis;“;

c) c punktas pakeičiamas taip:

„c) tikrinimo grupės narių vardus ir pavardes ir akreditavimo sritį, kuriai priskiriama veiklos vykdytojo, orlaivių naudotojo arba reguliuojamojo subjekto veikla.“;

41) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 I ir II priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 4 punktas, 7 punkto a papunkčio i dalis, 12 punkto d papunktis, 13 punkto d papunktis, 18 punkto b papunktis, 18 punkto c papunkčio vii dalis, 26–29 punktai, 38 punktas, 40 punkto b ir c papunkčiai ir Priedo 2 punkto a papunktis taikomi nuo 2025 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. gegužės 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 I ir II priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) lentelės įžanginis tekstas pakeičiamas taip:

„Vertintojų akreditavimo sritis nurodoma akreditavimo pažymėjime, naudojant toliau nurodytas veiklos grupes pagal Direktyvos 2003/87/EB I priedą ir IVa skyrių ir kitą veiklą pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a ir 24 straipsnius. Tos nuostatos taip pat taikomos tikrintojams, sertifikuotiems nacionalinės įstaigos pagal šio reglamento 55 straipsnio 2 dalį.“;

b) lentelė iš dalies keičiama taip:

i) įrašoma 1c eilutė:

„1c	Išmetamųjų teršalų, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius, patikra“

ii) trečia eilutė pakeičiama taip:

„2	Naftos perdirbimas“

iii) ketvirta eilutė pakeičiama taip:

„3	— Kokso gamyba — Metalo rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) deginimas arba kaitinimas, įskaitant granuliavimą — Ketaus arba plieno gamyba (pirminis arba antrinis liejimas), įskaitant tolydinį liejimą“

iv) šešta eilutė pakeičiama taip:

„5	Pirminio aliuminio arba aliuminio oksido gamyba (išmetamas CO_2 ir PFC)“

v) devinta eilutė pakeičiama taip:

„8	— Suodžių gamyba — Amoniako gamyba — Didelio masto organinių cheminių medžiagų gamyba taikant krekingą, riformingą, dalinę arba visišką oksidaciją arba kitus panašius metodus — Vandenilio (H_2) ir sintezės dujų gamyba — Natrio karbonato (Na_2CO_3) ir natrio hidrokarbonato ($NaHCO_3$) gamyba“

vi) vienuolikta eilutė pakeičiama taip:

„10	— Įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų rinkimas siekiant jas transportuoti ir saugoti geologinėje saugykloje, patvirtintoje pagal Direktyvą 2009/31/EB — Šiltnamio efektą sukeliančių dujų transportavimas į geologinę saugyklą, patvirtintą pagal Direktyvą 2009/31/EB, išskyrus tas išmetamąsias ŠESD, kurios priskiriamos kitai veiklai, nurodytai Direktyvos 2003/87/EB I priede“

vii) trylikta eilutė, susijusi su 12 veiklos grupe, pakeičiama taip:

„12	Aviacijos veikla (išmetamųjų teršalų duomenys)“

2) II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) ryšių palaikymo su veiklos vykdytoju, orlaivių naudotoju ar reguliuojamuoju subjektu ir kitomis susijusiomis šalimis tvarka ir politika;“;

b) e punktas pakeičiamas taip:

„e) pataisytos patikros ataskaitos parengimo tvarka, taikoma, jei patikros ataskaitoje, veiklos vykdytojo ar orlaivių naudotojo ataskaitoje arba reguliuojamojo subjekto ataskaitoje randama klaida po to, kai tikrintojas veiklos vykdytojui, orlaivių naudotojui ar reguliuojamajam subjektui jau pateikė patikros ataskaitą, skirtą vėliau pateikti kompetentingai institucijai;“.